

ВІСНИК

VISSNYK

THE HERALD

супільно-політичний місячник

РІК XXIX, Ч. 2 (310)
YEAR XXIX, № 2 (310)

ЛЮТИЙ 1975
FEBRUARY 1975

ЦІНА 0.80 ЦЕНТІВ
PRICE \$ 0.80

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

ЗМІСТ

V Великий Збір Організації Українських Націоналістів	1
1975 рік — Рік Тараса Чупринки	1
„Я пригадую переслідувану Україну”. — Промова Блаженнішого Кир Йосифа на Вселенському Соборі у Римі	2
Звернення Фонду Оборони України	4
Остан Невідомий — „І дим розвіється...”	5
С. Осінський — Україна на канві світової політики	6
Юрій Тис-Крохмалюк — „Нафтова зброя” і протизброя	9
Рік Української Жінки	11
I. Левадний — Письменник залюблений в українську старовину	12
Михайло Гікавий — Мої зустрічі	14
В. Я. — Советсько-китайська війна та розпад СРСР	17
Ложка дьогтю в бочку меду	20
Людмила Мойсєєва — „Говори, коли серце твоє підіймається нетер- плячкою правди й добра...”	21
Ол. Дорда — Спогади, спогади	23
Ярослав Курдидик — Миколаїв — порт, де будуть авіоносці	25
Жіноча сторінка	26
Степан Женецький — Чи у ЗСА народжується антисемітизм?	28
В. С-ко — „Хмара над Китаєм”	31
„Ніч довгих ножів”	32

В І С Н И К

V ВЕЛИКИЙ ЗБІР ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Восени 1974 року відбувся V Великий Збір Організації Українських Націоналістів (революціонерів-бандерівців), в якому взяли участь делегати з усіх континентів. Як відомо, Великий Збір ОУН є її найвищим законодавчим органом та джерелом влади, вирішує всі головні питання ідеології, програми, стратегії визвольної боротьби, зовнішньої і внутрішньої політики, кадрові та всі інші, що впливають із завдань і діяльності ОУН.

На V Великому Зборі ОУН, що повністю завершився успішно, між делегатами була велика кількість представників молодого покоління, які на Пленарних сесіях і в Комісіях дали свій значний вклад у різну проблематику, що була предметом розгляду, обговорення та відповідних ухвал-постанов.

Всебічна аналіза визвольних процесів в Україні, посиленого московського терору і наступу на всі ділянки українського національного життя, розвитку подій у цілому світі та різних позитивних і негативних процесів серед української еміграції, — стала основою для відповідних висновків та постанов ОУН у дальшій визвольній боротьбі українського права на державну незалежність і суверенність.

Одночасно із ствердженням, що визвольна боротьба на рідних землях далі розгортається і прибирає на силу, охоплює всі верстви українського народу і всі покоління, зокрема молоде, всі ділянки національного і соціального життя, — підкреслено небуденний героїзм українського народу, особливо його кращих представників, в чому бачимо заповування його недалекої перемоги в боротьбі з московськими окупантами-імперіялістами.

Разом із тим, не зважаючи на поглиблення т. зв. детанту між світовими надпотугами та на намагання зміцнити економічну й технологічну „співпра-

цю" західних держав з російською імперією, стверджено, що наші визвольні ідеї розвалу російської імперії і побудови суверенних національних держав — перемагають, здобувають все більше розуміння в цілому світі та мобілізують до боротьби з російським імперіялізмом все більше активних борців як серед поневолених або загрожених Москвою народів, так і серед народів вільного світу.

У постановках V Великого Збору наголошено на необхідності ще ширше розгорнути наші закордонні акції в обороні українських політв'язнів, прав, волі і державності України, а також завдання нашої внутрішньої політики, що зумовлені вимогами найефективнішої допомоги визвольній боротьбі української нації, органічною частиною якої є українська еміграція.

Учасники V Великого Збору ОУН, вислухавши і обговоривши звідомлення голови Проводу, членів Проводу, Головної Ради, Головної Контролі та Головного Суду, а також програмові доповіді — ствердили, що ОУН іде правильним шляхом, повністю виправданим у її дотепершній діяльності.

V Великий Збір обрав головою Проводу Ярослава Стецька, визначену Устроєм кількість членів Проводу, голів і членів Головної Ради, Головної Контролі та Головного Суду. Схвалив відповідні Постанови та Звернення до українського народу, до української еміграції, до поневолених народів та народів вільного світу.

Успішне завершення V Великого Збору ОУН відкриває черговий етап її дії і безкомпромісової боротьби за досягнення найвищої мети українських націоналістів — Самостійної Соборної Держави!

П Р Е З И Д І Я
П'ятого Великого Збору
Організації Українських
Націоналістів

1975 РІК — РІК ТАРАСА ЧУПРИНКИ

5-го березня 1950 року в Білогорці біля Львова у своїй головній квартирі, в бою з переважачим московським ворогом, геройською смертю, разом із своїми воїнами, — згинув Головний Командир Української Повстанської Армії сл. пам. ген.-хор. Роман Шухевич — Тарас Чупринка. З його загибллю на полі слави закінчився період великого всенароднього збройного повстання українського народу, — як написав про той час один із сучасних українських борців.

1975 рік, в якому проміне 25 РОКІВ від геройської смерті Головного Командира і Провідника української визвольної війни сл. пам. Романа Шу-

хевича — Тараса Чупринки, проголошуємо РОКОМ ШУХЕВИЧА-ЧУПРИНКИ.

Закликаємо весь Світовий Український Визвольний Фронт, всі ОУВФ, всі їхні відділи й осередки, все наше членство у всіх країнах світу — гідно й достойно прославити Великого Сина України — Романа Шухевича-Тараса Чупринку.

Президія Світового Українського
Визвольного Фронту

Д-р Р. Малащук
голова
Мгр О. Романяшин
містоголова
Інж. В. Безхлібник
секретар

“Я ПРИГАДУЮ ПЕРЕСЛІДУВАНУ УКРАЇНУ”

Промова Українського Патріярха Блаженнішого Кир Йосифа на Вселенському Синоді католицьких єпископів у Римі в жовтні 1974 р.

(Вільний переклад з латинської мови)

Святіший Отче, Всесвітліша Президіє й Отці!

Я промовляю іменем Української Католицької Церкви, як учасник і Сеньйор Синоду. Ревеляції, що ми почули про євангелізацію в Африці, Азії, в Америці й в Європі, не увінчуються належними успіхами. Всі ті промови, що ми чули, відносяться не до цілої Церкви, а тільки до латинського обряду. А треба Вам знати, що в цілому світі живуть мільйони католиків східного обряду, крім них багато мільйонів православних. Тому не вільно нам обмежуватися лише латинським обрядом. Ми чули промови, які відносяться до тих країн, в яких панує свобода віри і дозволено проповідувати Євангеліє. Нічого не було згадано про ті країни, де свобода віри недозволена і Церква переслідувана. **Маю на увазі Україну й українців, яких переслідують більшовики, а католицькі держави цілого світу шукають зв'язків і контактів з безбожними більшовиками і китайцями та їх підтримують.**

На превелике диво, ніхто не упізнеться за той нарід, що зберігає таку велику стару культуру своєї віри, хоч за визнання тієї віри його гостро переслідують. Наприклад, священика, який відслужив Службу Божу, засуджують на три або більше років заслання в сибірську тайгу на тяжку невільничу роботу, або тих вірних, які висять письмові прохання до московського уряду, щоб дозволив священикам відправляти Божественну Літургію, замикають до психіатричних в'язниць. Там миряни, священики, ченці і черниці ненастанно терплять переслідування. Їх катують і замикають у в'язниці, де вони без лікарської опіки по кількох тижнях умирають. В таких обставинах там живе у них віра. І ніхто не згадує про потребу явно проповідувати Боже Слово! Чи ж Ви, Всесвітліші Отці, не уважаєте, що Вам тут, на цьому Синоді, треба запротестувати проти цих нелюдських переслідувань? Чи ж Ви бодай Вашими словами не піднесете на душі тих муче-

них і переслідуваних, серед яких віра не вмирає, але процвітає? Там лікарі, мистці та високоосвічені науковці глибоко вірять і героїчно свою віру боронять усіми силами й способами.

Батькам в Україні не дозволено навчати своїх дітей молитов і віри в Бога, однак вони це роблять потайки. Я сам, будши на засланні в концентраційних таборах, зустрічав трьох студентів медицини, що були засуджені на 10 років і заслані тільки за те, що вірили в Бога. Тут кажу не про політику, а про атеїзм, про професійне переслідування релігії.

У тяжких обставинах переслідування релігії в Україні не зневірюються всупереч того, що світ те все бачить і — мовчить. Єдина Служба Божя передавана через радіо і катехитичні проповіді їх підтримують на душі. Що можна думати про встановлення там ієрархії, коли забороняється уділювання Святих Тайн. Багато краще релігійне становище в комуністичній Польщі, ніж у советській Україні.

В цьому Святому Році, що його проголошено в цілому світі Роком Справедливості, мусимо на підставі науки св. Євангелії подбати про ту справедливість не лише для деяких, але для всіх народів. У промові святішого Отця й церковної ієрархії дуже гарно зілюстровано переслідування в Біяфрі, Бенгалії, Чіле, Палестині.

Український народ, як вже сказано, зазнає дуже тяжких переслідувань своєї релігії й своєї національності. Те переслідування спадає не лише на ієрархію й духовенство, а також і на всіх вірних. Передусім найвизначніші науковці, що визнають християнську віру в Україні, на них звернене вістря найтяжчих переслідувань. Між тими переслідуваними є такі загальнознані імена, як визначний історик Валентин Мороз, Євген Сверстюк, Леонід Плющ, Вячеслав Чорновіл, Іван і Надія Світличні, Юрій Шухевич, Святослав і Ніна Караванські, Ігор і Ірина Калинці, Василь Стус і багато інших.

Один з них, Валентин Мороз, що був засуджений на чотирнадцять років ув'язнення і засланий на невільничі роботи, від 1-го липня м. р. голодує, заявляючи, що голодувати буде до смерті, бо не всилі витримувати пересліду-

вань у Владимирській тюрмі. Це власне терпить переслідування визначний історик, який обороняв християнську культуру в Україні і не боявся прийняти ті тортури в обороні своєї Церкви. Він у своїх історичних дослідках стверджує давність української духовної культури, окрему від московської, і через те був засуджений на довгочісне ув'язнення.

Та не лише він один. Є ще й інші й дуже численні науковці, що не менше обороняють свої і свого українського народу релігійні переконання і національні права, і за те також засуджені й заслані на невідомі роботи. В тому власне насвітленні маємо обороняти правду цілої Церкви, а не тільки якусь її частину, і мусимо засуджувати всяку несправедливість, яка загрожує свободі віри, сумління і здоровій opinii з вимогою звільнення із в'язниць тих, які за правду і справедливість терплять знущання й наругу, і тих, що без ніякої провини замкнені до психіатричних закладів. За тих власне маємо упоминатися, щоб їх звільнили — за тих, що обороняли права і свободу визнання своєї Церкви та свого народу. Хто ж властиво буде обороняти право навчання Святої Церкви, як ми це занедбаємо?

О, якби в цей рік, що ми називаємо його Роком Справедливості, усі гонені, переслідувані, тортуровані і заслані були звільнені за відзивом цілої Церкви Христової та перед відповідальністю перед історією цілого світу. На цьому терплять науковці цілого світу, коли їх наука переслідувана за правду і справедливість.

ВРЯТОВАНО ЖИТТЯ — НА ЧЕРЗІ ВОЛЯ!

Поступки советського уряду щодо умов ув'язнення Валентина Мороза, хоч малі, але все ж є великою перемогою передусім Мороза, який, нескорений, змусив Москву визнати й змінити свою нелюдяну поведінку. Ці поступки Москви є також великим досягненням українців у вільному світі, які об'єднаними зусиллями і довгою жертвенною працею звернули увагу світу на долю одного ув'язненого українця, кинувши світло на те, що советський уряд волів би тримати в темряві.

Але це лиш перший крок на ще довгому шляху. Мета української еміграції не обмежується пом'якшенням в'язничних умов одно-

го чи всіх українських в'язнів. Ми мусимо далі докладати всіх зусиль, щоб домогтися не тільки звільнення всіх українських політв'язнів, але й змінення тих умов у сучасній Україні, які призводять до незаконних арештів, судів і ув'язнень її найкращих синів. Ми мусимо домогтися таких умов, в яких Валентин Мороз міг би скористатись із запрошення викладати в Гарвардському університеті, в яких усі його колеги у Владимирі й Мордовії могли б вільно працювати й висловлювати свої думки в Києві, Львові й Харкові.

Комітет Оборони Валентина Мороза, одержавши останні вістки про Мороза, постановив не сповільняти, а посилити акцію свого бюро у Вашингтоні серед представників американського уряду й столичної преси. Демонстрація — похід із свічками до советського посольства у Вашингтоні — відбулась, як заплановано, 31-го грудня.

На закінчення голодівки солідарности у Вашингтоні 24-го серпня Комітет опублікував декларацію, в якій взяв на себе певні обов'язки, серед них: „продовжувати розпочату працю з новою наснагою, новою енергією і новим бажанням якнайбільше зробити, щоб Валентин Мороз став вільною людиною та щоб український нарід міг жити свободним життям”. Здійснення цієї великої мети вимагатиме багато праці, багато співпраці і підтримки всієї української громади.

Комітет Оборони Валентина Мороза
Вашингтон

ВИМОГА АРЕШТУВАТИ ШЕЛЕПІНА—ЗІНКЛА

(УЦІС) Мюнхен, 31 січня 1975 р. АСД подає:

„На щастя для Александра Шелепіна „пропала” десь між Карльсруге і Мюнхеном вимога арештувати цього колишнього шефа советської таємної служби.

Вдова й трое дітей замордованого 1959 р. у Мюнхені з наказу Шелепіна провідника українських націоналістів Степана Бандери з приводу відвідин Шелепіним боса німецьких профспілок Оскара Феттера внесли скаргу до генерального федерального прокурора в Карльсруге. Тому, що Шелепін був засуджений Третім Сенатом Найвищого Німецького Суду, як наказодавець вбивства Степана Бандери, родина його жертви зажадала, щоб він був арештований і притягнений до відповідальности.

Зі страху перед Москвою і з огляду на східно політику Бонну не увійшли, одначе, в акцію німецькі судові власті. Головний прокурор підтвер-

ЗВЕРНЕННЯ ФОНДУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ДО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В ЗСА

Кожна зміна міжнародної ситуації має важний вплив на долю України особливо нині, коли існує загальний стан непевності, в якому переважає почуття небезпеки і загрози для багатьох держав.

По всіх країнах світу ведеться інтенсивне зброєння, творяться нові роди зброї, укладається нову військову стратегію. Зайво згадувати, що збройні сили завжди мали і матимуть своїм завданням діяти як головний фактор у міжнародній політиці кожної держави. Оборона країни вимагає також відповідних приготувань у всіх ділянках економіки, фінансів і психологічного поготівля в усіх секторах суспільного життя.

Український нарід у своїй боротьбі за власну державу не має союзників, хоч українська еміграція своєю працею у багатьох країнах світу здобула велике число чужинців, які стали нашими політичними друзями. Цього факту не можна легковажити, як і не можна впадати в депресію з причини того, що у міжнародній політиці ми ніби не існуємо і про нас мовчать. Однак, внаслідок неминучих політичних змін у світі українське питання напевно стане поважним чинником. Наступні дні, місяці чи роки можуть принести зміни, у яких великі держави муситимуть рахуватися з Україною поруч держав, нині підкорених Москвою.

В минулому царська Росія, а нині ССРСР, коли перебували в загрозовій ситуації або пе-

див отримання вимоги арештувати Шелєпіна і заявив, що переслав її з огляду на правні компетенції прокуратури у Мюнхені. Надпрокурор Герберт Фенд з мюнхенської прокуратури, однак, не „підтвердив” отримання скарги і в міжчасі Шелєпін повернувся до ССРСР.

Федеральний міністер справедливости Ганс-Нохен Фогель залишив переслідування Шелєпіна оцінці компетентних властей, але одночасно довів до відома крайовим міністрам справедливости, що Бони не кладе ваги на розслідування цієї справи”.

(Аксель Спрінгер Дінст Цві)

А. Шелєпін, колишній голова КГБ, ще в 1968 р. мав відвідати Баварію, але тоді свою візиту відкликав. Тепер свої відвідини в Дюсельдорфі обмежив він лише до кількох годин.

редбачали воєнні конфлікти, завжди згноблювали до крайніх меж навіть найменші національні рухи. Так було у XIX столітті, в 1905 році, перед Першою і Другою світовою війнами. Так є сьогодні.

Наступ на національне життя України ведеться тепер усіма силами московської імперії. Тому на допомогу національній боротьбі в Україні мусить включитися всіма своїми силами українська еміграція. Нині вже замало організувати більші чи менші маніфестації — нам треба упрямувати нову стратегію оборони України, поставлену на високому рівні.

Наше існування поза засягом влади ворога наказує нам не тільки співчувати нашому народові у його смертельній боротьбі з ворогом, але й всіма засобами допомагати йому в цій боротьбі.

Маємо вже нове покоління — знавців модерної політичної науки і дипломатії, модерної військової справи, які свідомі того, що на них лежить не тільки обов'язок допомагати Україні, але й відповідальність за її майбутнє. Чинник відповідальности накладає на нас обов'язок плянувати нашу акцію з увагою, зверненою на всі можливі випадки у світі. Тільки тоді, коли матимемо плян, укладений знавцями кожної ділянки національної революції, зможемо оминати фатального стану нації не пригатованої до розвою політичних подій.

Великі завдання, які включаються в справу оборони України, вимагають поважних фондів. Щоб виконати ці завдання, створено **ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ**, проголошений Головою ОУН Ярославом Стецьком на Другому Світовому З'їзді Організацій Українського Визвольного Фронту в Торонті (1973).

Було б великим злочином, якби з браку фондів ми не могли активно протиставитися ворогові, а обмежитися пасивним сприйманням вісток про ув'язнювання і тортурування наших найкращих людей, про русифікацію України і масове переселювання наших людей на неукраїнські терени. При цьому треба зважити й те, що в разі воєнного конфлікту треба сподіватися тотального розгрому українського національного життя.

Численні завдання, для яких створено Фонд Оборони України, вимагають багато праці, ініціативи і вкладу великих грошових засобів. З тієї причини Фонд Оборони України має ще популярну назву Мільйонного Фонду.

Ось деякі з його найважливіших завдань:

— Забезпечити крайову боротьбу всіми можливими засобами в часі миру і війни, згідно з законами держав, у яких діє українська еміграція.

— Опрацювати стратегію боротьби на найвищому рівні, беручи під увагу всякого роду ситуації.

— Широко зорганізувати зовнішньополітичну діяльність в напрямі впливу на вирішні політичні чинники, опрацювати документацію для міжнародних організацій, плянувати політичні акції і їх координацію з впливовими громадськими й політичними чинниками.

— Провадити боротьбу з ворожою інфільтрацією, деструктивними впливами та саботажними акціями ворога проти української еміграції; протидіяти ворогам української національної революції на Заході.

— Створити Інститут Оборони України на фаховому і високому рівні з участю знавців із ділянок економічної, мілітарної, політичної та інших.

— Створити Політичну Місію із спеціальним завданням у столиці ЗСА.

— Досліджувати ворожу стратегію для побороювання національних революцій та найбільш доцільної оборони і протинаступу власних революційних сил.

— Приготовитися до можливостей політичної і матеріальної допомоги воюючій Україні.

— Призначити стипендії для осіб, які вирішать посвятитися студіям дипломатичних, політичних, стратегічних наук, що мають відношення до української національної революції.

— Перевести основні студії для втримання після переможної революції Української Держави, її стабільності і оборонності.

Наведені вище завдання — це тільки малий вибір з тих можливостей, які мусить використати наша еміграція для перемоги над потужним ворогом — московською імперією. Здійснення пляну Фонду Оборони України буде доказом нашої сили. Ніхто не вимагає, щоб ми дорівнювали силою державним народам, але

активна діяльність нашої еміграції стане важливим чинником для перемоги української нації в боротьбі з московським окупантом.

Не можемо жити далі з опінією „великого немови”, якого не стати на вирішну допомогу Україні.

Помагаймо боронити Україну нині і завтра!
Будьмо сильні, будьмо готові!

Головне Бюро Фонду Оборони України в ЗСА: голова — сот. УПА, доц. д-р Б. Крук; заступники — мгр У. Целевич, д-р М. Кушнір, д-р А. Бедрій, Н. Гсляш, А. Лозинський; секретар — пполк. інж. Юрій Тис-Крохмалюк; скарбник — А. Кульчицький; реф. імпрез. — мгр М. Дябога; референти молодечого сектору — Х. Шашкевич, Л. Лозинська, Ж. Ласовський, Б. Поталенко, Н. Щербій, А. Легета, В. Куца, Леся Окруж, Надя Дякун, Іван Зварич, Зенон Карпишин.

ВІРШІ З УКРАЇНИ

І дим розвіється... Й мигне за купиною
Малинова брова підстреленої птахи.
А сонячний струмок нестиме лист кленовий
І, як раніше, будуть грати мурашки у шахи.
І заливатиме собі смерека свіжу рану,
Пахучою живицею — і рана заживе,
І чорноокий вальдшнеп встане вранці рано
Й позолотить крило пилком плакучих верб.
І я пройду, дивуючись всьому живому,
Через грабину, де бринять руді хрущі,
Й відчую, наче вальдшнеп, синю волю
Над димковими мінаретами хвоців.
І будуть падати росини в бистру воду,
Життя яких — від гілки до води — лиш мить.
Й розрадіть мене іви над зеленим бродом:
Росини падають — вода шумить.
Росини падають із гілки голубої.
В них бачу чистоту людських очей,
Що вічно ждуть і ждатимуть любови,
Як вивільжата вивільгу, убиту за куцем.
А дим розвіявся, й за купиною жовтою
Вже не ворухиться малинова брова.
Від тиску соків тріскаються жолуді
І золотим пилком гірчить трава.

Остан Невідомий

С. Осінський

УКРАЇНА НА КАНВІ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ

(Закінчення)

Здійснювання правди Христової в абсолютній конфронтації з усяким злом, церковна політика заступає теж шуканням „раю на землі”, уникаючи мучеництва за правду. Якщо б в епосі прахристиянства сила релігійних переконань і віри була така бідненька, як нині, то ні один мученик не гинув би на арені із захопленням Христом. Не там, де Церква „реформується”, потураючи людським слабостям, а там де переслідується, люди готові вмирати за неї.

В ідейній атмосфері спроби здійснювати матеріальний „рай” на землі і достосування до т. зв. модерного світу, що захоплений культом золотого тельця, — Ватикан Павла VI з іншими офіційними Церквами пактуватиме із безбожницькими силами, виправдуючи це „високою мораллю комунізму як доктрини” — і чимраз більше буде йому чужою правда, що перемагатиме зло боротьбою, що включає закономірно й мучеництво. Петро не пактував з Нероном, як і Липківський із Сталіним. Але Церква — це не сума жерців, а щось далеке вище. І Бог, за старою мудрістю нашого села, пише крученими рядками.

Факт взаємного зближення націй через технологічний прогрес, не перекреслює духових якостей націй, але, уможливаючи зближення націй у територіальному сенсі, взаємозбагачує їх користування органічними окремими їхніми культурами, чим ростуть нації й росте світова культура й людство, як мозаїка націй. **Що тисячоліттями творилося у десятиліттях зникнути не може.** Гелленська культура, чи віра в одного Бога, стали власністю мільярдів людей, але чи це заперечило будь-яку націю? Чи Гете, Сократ, Шевченко, Конфуцій, Шекспір перестали бути синами своїх націй, ставши всесвітніми геніями? Зникнення націй означало б тотальне варварство, світову тиранію золотого тельця, панування безбаченка і, врешті, кінець людського роду, як духової категорії. Звідси ще один висновок: поступ цивілізації, технічний розвиток мусять мати однакову інтенсивність із зростанням духової культури, етично-героїчної концепції життя; культура нації —

це не витвір раціоналістичного інтелекту, але суцільний твір духового життя нації у віках, яка вилонює з себе з тавром свого „я” — геніїв, пророків і героїв у виїняткових добах, уособлених в одній чи більшому числі постатей.

У тому хаосі цивілізаційних досягнень, в якому „радіо” — рсбесп’єрська богиня розуму, згубила ключ правди, розгубився світ великої думки, але не розгубилася Україна наших днів, яка знайшла не лише своє ідейне місце, але й дороговказ для універсуму. Не розгубилися Нескорені, а понад усе не розгубилася революційно-дійова сила ОУН із своїми догматичними, світоглядовими та ідейними правдами. Яке це поверховне! Думають: немає паспортів на кордонах, може не буде колись різних державних валют у певному геополітичному комплексі, не існуюватиме митної сторожі і т. п. — отже, не стане націй! Наче б нації не є реальною віковичною, історичною й природною дійсністю. Адже членство ОН збільшилося від часу їхнього заснування — втроє!

З актуальних питань стратегії революції

Основним чинником стратегії української революції й запорукою її успіху є постійні зударі на всіх ділянках життя двох національних організмів, постійне стихійне тяжіння до здійснення їх образу в УССД, зусильне намагання у протиставленні до ворожого змісту (напр., приватна власність на землю хлібороба) — здійснити вже сьогодні, хай тільки частково, цей образ, що пов’язує революційні ідеї з кожночасними живими інтересами й вимогами нації, органічно в’яже гасла нинішнього дня із здійсненою програмою завтрашнього дня.

Мілітарні зударі двох національних організмів виростають з цього органічного підложжя, бо поневолена нація стоїть у щоденній боротьбі з нацією-поневоловачем. Усвідомлений нацією ідеал, їй притаманний, — вирвати не можна з її душі, хіба знищивши саме її фізичне існування.

Самі ідейно-політичні, соціально-економічні чи культурно-політичні категорії ще не ріша-

ють про успішність національно-визвольної революції. Збройне повстання — це її zenітне завершення. Але його попереджали духові, політичні й соціальні процеси. „Марсельезу” попередило знищення Бастилії, енциклопедисти — яacobі́нців, Петефі — Кошута, Гриць Чупринка — Тараса Чупринку. Прямопропорційно до зростання термоядерних засобів масового знищення зростає значення озброєного народу, як це показала Друга світова війна й події після неї. На кожному зброю є протизброя. Термоядерний пат — це факт. Завтра атомовою зброєю можуть розпоряджатися навіть... гайджекерси, а не лише Ізраїль чи Бразилія. Деополаризм стає багатополаризмом не лише у відношенні до зростання технологічних, але зокрема термоядерних держав. Процес від імперії до нації має теж у цьому відношенні свої закономірності. І, так би мовити, „аристократично-абсолютистичний” спосіб ведення війни перестарів. Повстанство й партизанський тип ведення війни, що переходять у комбіновану повстансько-партизанську й регулярну визвольну війну, стає новітнім способом ведення війни, що його вже передбачав ген. Фулер. Новий елемент міського партизанства доповнює досі наголошуваний тип селянських повстань, як підвалини зриву. Навіть зорганізований у колгоспах народ — це двосічний меч при певному пляні революційного прстирос'їського зриву. В умовах індустріально-аграрної країни, територіально близької до нації-окупанта, без великих просторів і за означених географічних умов для неї, — тип китайської партизанської дії не є прикладом. Натомість наявність численних уярмлених народів, які оточують територію окупанта і його самого, створює можливість одночасних збройних зривів від Берліну по Владивосток. У нашій ідеологічній і термоядерній добі народи-Давиди паралізують Голіятів-техніків. Захід рятує російську імперію від її смуги, але як довго ще? **Тиранії й імперії — не вічні!**

Концепція АБН поширює фронт окупанта і розтягає його сили. А експансія Росії на різні континенти, моря й океани розкидає сили і розгалуження пістряка, проти якого мобілізуються протифронти. Зрештою, прецеденс гітлерівської стратегії з Ель Алемайном, Нарвіком і Сталінградом — закон ненаситної експансії

криє в собі джерело упадку. Внутрішні фронти ускладнюються із зовнішніми.

Міжнародно-політичне кризове становище імперії

Один аспект у загальному охопленні дійсності становища України й комплексу поневолених народів — тут нам важливий. Російська імперія не тільки колос на вулкані, але й світові процеси розвалу імперій, творення нових держав з прикметами суверенітету, які підкреслює сама Москва, — розхитують її. Втеча — пригадує — до „советського народу”, як до формули нової „історичної дійсності”, „нового явища”, викинення з преамблї конституції т. зв. ДДР, що це держава німецького народу — має співпадати з неорганічним, протиприродним явищем — „советським народом”. Світ мусять мати враження, що твориться щось нове, небувале від якихось соціалістичних націй по через доктрину пролетарського інтернаціоналізму до нової появи: советського народу, з якого не лише наші Нескорені, але навіть російські „дисиденти” з Солженіциним на чолі кплять і що гостро заперечують майже всі живі автори-емігранти, які особливо сильно підкреслюють національну проблему!

На жаль, для західних советологів це буде нове джерело студій і висновків, які або новий Мороз, або новий Палах чи Калянта, чи Макуха однією своєю появою відішлють на смітник історії.

Новий орган дисидентів „Континент” стоятиме за наближення систем Сахарова, за перенесення центру імперії на північний схід (який уже розбудовують ЗСА й Японія), зі збереженням кордонів 1939 р. з бердяєвською ідеологічною візією нової Росії-месії, що з Савла стане Павлом і дасть світові нове християнство на вернених неронів, з наголошенням хуторянських ідилій буцімто миролюбних рязанських мужиків: стоятиме за „реформізм” згори, за лібералізацію згори, за „права людини в імперії”, що є абсурдом; за модерний технологічний лібералізм Сахарова, за реакцію Ос'їпова й доктрину юберменшів — російських християнських месіяністів (що їх так чудово розкрив у концтаборі Горинь!).

Імовірно це буде мозаїка поглядів, яка має чарувати західних снобів з німцями на чолі, що

пишуть велемудрі книги про „нерозгаданість російської душі”. Для західних русофілів це буде нова зміна російської влади на спілку з НТС, що може заступити сучасну. Старе, історичне явище повторюється: російська опозиція, як зміна варти, оформлюється на Заході, створюючи враження про інших, добрих, неімперіалістичних москалів. Чи „Вавилон” Померанца, у протиставленні до Морозового Космача, знайде у „Континенті” свій рупор?

У відповідь на меморандум ОУН у справі в'язнів, зі сугестією іншої альтернативи політики Заходу до співпраці і рівноваги сил Державний Департамент ЗСА відповів у довшому листі: „Від конфронтації ми перейшли до кооперації з огляду на загрозу термонуклеарного знищення, одночасно сподіваючися, що шлях кооперації допоможе поліпшити становище народів („майноритіс”) і людини в ССРСР”. Імовірно, в цьому пляні й поява „Континенту”, як речника російської „опозиції”, співзвучної в принципі з основними лініями — свідомо чи несвідомо, — західної політики Москви, що стала східною політикою Вашингтону.

Кожне послаблення сучасного большевицького режиму, всякі відосередні сили, що наближають російську смуту (якщо її наближають), нам корисні. Наша стратегія мусить поширювати щілини, забивати клини, вказувати на задні, приховані пляни всяких російських імперіалістів, а тих, що при владі, зокрема; заохочувати всякі внутрішні конфлікти, пам'ятаючи, що альтернатива російської влади має рятувати імперію, як зміна варти. Не випадково українські Нескорені відсепарували себе від „демократичного руху народів Росії, Прибалтики, України”, як Мороза відсепарував „Посев” від Померанца.

Де місце нашого постою?

Наближення двох державно-, соціально- й економічно-політичних систем, зрозуміле як двох суцільних національно-однопідних формацій, у центрі уваги яких щонайвище може стояти право одиниці, як це вище схарактеризовано — елементи кризи. Нації, зокрема ж уярмлені, грають зовсім підрядну роллю теж в американському концепті наближення і співпраці. Страх, — як виразно твердить Державний Департамент — породив концепцію спів-

праці, а страх ще ніколи не був творчим ферментом, а завжди був зародком упадку.

Наш шлях визволення, а також наша концепція розв'язки світово-політичної кризи лежать на протилежному бігуні і до співпраці й до наближення систем. Тиранія і рабство, імперія й нація, людина-гвинтик і людина-особовість, советський народ і нації, Вавилон і Космач, Москва і Київ, св. Софія і Кремль — два протилежні світи, різні системи вартостей. Тому ми стоїмо фронтально негативно до цього концепту кам'яніння теперішнього стану, що сподівається навернути тиранів і загарбників на ягнят та визволителів. Звідси наша вихідна: понадпруга уярмлених націй і людей, потуга духа і нездавленої волі до свobodного й гідного нації й людини життя творить окрему силу, окремий чинник світової політики з власнопідметною визвольною, антиросійською й антибольшевицькою стратегією, власною системою ідей і вартостей, універсального значення у ворожості до російських і в опозиції до американських. Зближення і співпраця поміж термоядерними суперпотугами у почутті страху перед ядерним Армагедоном змагає зупинити поступ світу, що йде від імперії до нації, від масової людини до особистости. А ми якраз ідемо назустріч тому світовому розвитку й усіми силами протидіємо намаганням зупинити доканий процес розпаду імперій на кордонах російської імперії. Повстанство, національно-визвольні революції, що переходять у паралельні процеси визвольних справедливих воєн повстанчо-партизанського і звичного типу з метою розвалу імперії, — це закономірна послідовність не страху перед самознищенням, але рішучого сподівання, спертого на власних силах нації, — якраз вийти з вічного страху перед тиранами й гнобителями.

Ми не включаємося ані в політику співпраці, ані зближення і їм не сприяємо, але всяку, втворювану у хвилисто́му її розвитку, щілину, вогнище локальної війни, периферійної чи громадянської, що є невід'ємною, інтегральною частиною російської офензивно-експансивної стратегії, яка продовжується за всяких умов, — розширюємо, поглиблюємо, щоб постала пропасть поміж зближуваними чи співпрацюючими партнерами, з яких один не довіряє другому, а Росія чекає на нагоду несподіваного нападу.

Юрій Тис-Крохмалюк

„НАФТОВА ЗБРОЯ“ І ПРОТИЗБРОЯ

10-го жовтня в одному з університетів ЗСА виголосив доповідь чотирирізковий американський генерал і шеф об'єднаних штабів Джордж С. Бравн. У відповіді на запит, чи ЗСА мають намір ужити сили проти арабських продуцентів нафти, у випадку, коли б вони не обнизили цін на „чорне золото“, він відповів: — „Не знаю. Сподіваюсь, що ні. Ми не маємо таких плянів“. Поза тим генерал сказав, що американські жиди є потужною силою, в їхніх руках знаходяться банки та преса і вони мають дуже сильне „лоббі“ у Сенаті з великими впливами на Уряд. Але ця тема не для

як це показала Куба. Ми розгоргаємо свою в світовому, а не лише в імперіяльному засязі, акцію. **І наш час прийде.** Мусить замість теперішньої знайтися інша світова альтернатива. Наш неконформізм колись врятує людство. Зрештою, сливе всі американські концепти збанкрутували. Від доктрини Трумана-Кеннана — „стримування“, через фразеологію Айтзенгавера-Даллеса — про декларативну політику визволення, зафіксовану й ніколи не здійснювану в законах Конгресу ЗСА про поневолені нації, до Ніксонової концепції рівноваги сил світових потуг і співпраці, наслідування історично-реакційної мететерніхвщини, що її провалила „Весна народів“ 1848 р. з Кошуттом на чолі і з вигнанням Мететерніха до Англії, а Ніксона до Сан Клементе.

Життя націй, що прагнуть волі, створює інші схеми, аніж ті, що їх укладають модерні жандарми, Мететерніхи, Талейрани, а зокрема Брежнєви й Гітлери, а теж Кіссінджери. Ми не семафор на залізничних рейках, а дороговказ у дійовому співстазленні інших сил у світі. І це наш шлях. Може довгий, але певний, бо власний, не старшобратський, а той, що виріс з позиції нашої нації й її природних союзників у протиросійському фронті — АБН!

Революційне місце України у світі зумовлене ідейно-політичними позиціями, геополітичним становищем та революційно-моральним і економічним потенціалами. Вони — ключова сила розвалу російської імперії!

цієї статті. Нас цікавить, чи справді американський Уряд збирається окупувати арабські держави і скільки правди є у численних поголосках на цю тему.

Про що йдеться?

Генрі Кіссінджер виступив в Чиказькому університеті на тему нафти. Індустріяльні держави, сказав він, з причини надмірного підвищення цін на цей сирівець ввійшли у важку економічну кризу. Індустріяльні держави мають у 1974 році 40 мільярдів доларів дефіциту, неіндустріяльні — 20 мільярдів. Якщо не буде змін у тому стані, західній світ матиме поважні труднощі: безробіття, брак промислової енергії, зубожіння населення і голод. Демократичні держави можуть бути поважно пошкоджені екстремістами і їхньою підпільною діяльністю. Це все стосується до ЗСА, Європи і Японії.

Кіссінджер висловив надії на успіхи у домовленнях з арабськими країнами, зміни у фінансовій міжнародній політиці, переході на вугілля, атомову та соняшну енергію і закінчив свою доповідь запевненням, що ЗСА „ніколи не стануть політичними і господарськими закладниками“. Ці слова відносяться до недалекого майбутнього, коли внаслідок можливості збройного конфлікту на Близькому Сході загрожуватиме нове ембарго продуцентів нафти проти ЗСА і Європи. В час попереднього ембарго араби знали, що ЗСА готовляться до мілітарної окупації країн, які продукують нафту, і, маючи за собою СССР, заявили, що в такому випадку висадять рафінерії у повітря.

Врешті на тему мілітарного наскоку заговорив поважний журнал „ЮС Ньюс енд Ворлд Ріпорт“ у виданні з 2 грудня 1974 р.

Автор статті у цьому журналі пише, що деякі вищі американські урядовці висловилися, що ЗСА будуть змушені вибрати між економічною руйною і збройною акцією. Збройне забезпечення достав нафти не виключене у випадку енергетичної кризи, яка привела б до міжнародної катастрофи. Студії в цьому напрямі почала відповідна інституція, пов'язана з Урядом. Може, однак, вистачити тільки появи американської військової флотії у Перській затоці.

Визначний журналіст Джек Ендерсон пише, що мілітарна інтервенція може стати konieczністю, щоб забезпечити Захід проти економічної руйни.

Президент Форд дипломатично заперечив ці поголоски: — „Не знаю ніякого пляну відносно цієї справи”. І далі: — „Думаю, що це спекуляції, які не спираються на ніякому пляні, з яким я був би ознайомлений!”

Уривки із розмов і вислови високих американських урядовців:

Араби мусять зрозуміти, що 800 мільйонів населення ЗСА, Західньої Європи і Японії не можуть дозволити, щоб їхні держави були економічно знищені 80-ма мільйонами арабів.

Мілітарні дії можуть початися в перших місяцях 1975 року.

Існує велика фінансова загроза для Заходу. Арабські продуценти нафти склали у західних банках велетенські суми долярів на короткі терміни, отже, може наступити заломання фінансової системи більшості демократичних держав.

Дипломатія Заходу старається знайти вихід і довести до поважної редуції цін на нафту. Мілітарна акція — останній засіб у випадку, коли дипломатичні заходи не матимуть успіху.

Найбільш безпосередньою небезпекою було б друге ембарго на експорт нафти. Війна з Ізраїлем також скоротила б або й спинила б експорт нафти до ЗСА та інших держав. Врешті третя небезпека полягає в тому, що араби можуть ужити „нафтової зброї” проти ЗСА у випадку, коли б Ізраїль не поступився їхнім територіяльним вимогам.

Військова операція проти арабських продуцентів нафти не створює особливих труднощів для ЗСА. Англійський військовий журнал стверджує також, що окупація арабських держав не спричинила б Америці великих труднощів. Цю акцію можна перевести протягом годин при відповідній підготові. Під увагу входять три держави, нафта яких забезпечила б ЗСА, Європу і Японію. Це — Кувейт, Лівія і Савді Аравія. Для окупації цих держав вистачає трьох американських дивізій, бо йдеться тільки про те, щоб опанувати центри видобування нафти. В тій цілі відбуваються вже військові вправи на пустельних обширах Каліфор-

нії. Наземні сили будуть скинені з літаків. Місцем концентрації тих збройних сил є Південна Корея, Греція і Туреччина. Інші частини будуть перевезені транспортними літаками з Америки. Усі війська вишколюються для догодистансових операцій і як спадуни на теренах збройних акцій.

Як бачимо з цих коротких інформацій визначних політиків і дипломатів не названих у статті, ЗСА готуються до цієї операції від довшого часу. Вишкіл найкращих дивізій для цієї цілі вимагає місяців, мужности зояків та найновішої зброї.

Остаточне рішення залежить від багатьох чинників, зокрема реакції Москви, яка може окупувати Сирію та Ірак і поставити спротив американській акції, що довело б до світової війни, правдоподібно атомової. Однак, можливо, що ССРСР відмовиться від будь-якої реакції з уваги на доставки технологічних товарів з Америки та детант взагалі, і, що важливіше, з уваги на внутрішню економічну ситуацію і труднощі з національними республіками та сателітами.

Деякі американські політики вірять, що Москва погодиться на акцію Вашингтону. Мовляв, вона визнає район Близького Сходу як сферу інтересів Америки, так само, як Америка визнала була Чехо-Словаччину 1968 року сферою впливів ССРСР.

Поява кілька місяців тому голосів про мілітарну операцію ЗСА на Близькому Сході має свою вимову: виходить, що ЗСА, крім дипломатичного шляху, яким іде Кіссінджер, готова зайняти крайню поставу до подій на тьму обширі, ризикуючи навіть інтервенцією Москви. Вона є також осторогою арабам і ще декому, що Америка знає межу, до якої можна вживати мирних засобів, навіть поступатися противникові, а де треба пчинати боротьбу за „бути чи не бути”.

ПОДОБАЄТЬСЯ ВАМ НАШ ЖУРНАЛ,
ПЕРЕДПЛАТИТЬ ЙОГО ВАШИМ
БЛИЗЬКИМ
АБО БОДАЙ ПОРАДЬТЕ ІМ,
ЩОБ ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ

РІК УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ

Нав'язуючи до постанови Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, яка проголосила 1975 рік Міжнародним Роком Жінки, та бажаючи відзначити дев'ятдесят років діяльності організацій українського жіноцтва, — Президія Секретаріату СКВУ проголошує українській спільноті у вільному світі 1975 рік — **Роком Української Жінки**. Закликаємо українську спільноту віддати належну пошану піонерам українського жіночого руху: Наталії Кобринській, Олені Доброграсвій, Улянці Кравченко, Ользі Кобилянській, Олені Пчілці, Софії Гусовій, Олені Кисилевській та іншим, які своїми зусиллями відкрили українській жінці шляхи до рівноправності в нашому народі.

Закликаємо проводити наших громадських організацій і установ у 1975 році належно відзначити важливий вклад праці українського жіноцтва в усі ділянки нашого суспільного життя. Цей вклад праці був зразком ідейності, жертвенності та національної єдності, доказом чого є дія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій упродовж останнього чверть століття.

Закликаємо українське жіноцтво у вільному світі в 1975 році:

1) посилити заходи, щоб в організаційних рядах наших жіночих організацій знайшлися всі національно свідомі українські жінки;

2) зміцнити акцію оборони невинно засуджених і переслідуваних українських жінок в Україні, ССРСР і його сателітних країнах;

3) взяти участь у міжнародних акціях, організованих в рамках Організації Об'єднаних Націй чи поодинокими країнами — з'ясовуючи там становище українського жіноцтва до сучасних подій у світі, а зокрема в поневоленій Україні;

4) наполегливо продовжувати працю в українській родині, серед української дітвори і молоді, в наших церквах і суспільних організаціях — змагаючись в них за українську духовність та зміцнюючи їхню відпорність на всі небезпеки впливу нашого оточення та віддалення від українського материка.

Хай 1975 рік буде черговою нагодою зміцнення сили українських жіночих організацій, їхніх успіхів у праці для добра української

спільноти у вільному світі і нескореного українського народу в Україні.

Президія Секретаріату СКВУ

ЩЕ ОДИН МУЧЕНИК ЗА ВІРУ

У репортажі кореспондента „Тайму” з 27 січня ц. р. читаємо, як „одного дня „електромонтер” з'явився до мешкання баптистського проповідника в Києві, щоб нібито перевірити електричний лічильник. Фактично він прийшов, щоб заінсталювати підслуховний апарат. 30-го березня 1974 року, коли пастор з родиною був вдома, вдерлася до його мешкання секретна поліція і арештувала його за нелегальну релігійну діяльність. Цей пастор, Юрій Вінс, 46 років — відомий на Україні провідник 100.000 так званих „баптистів-ініціативників”.

Хоч про переслідування жидів і інтелектуалів, — пише кореспондент „Тайму”, — широко публікується в західній пресі, баптисти терплять під совєтським режимом не менше. Понад 700 їх ув'язнено в тюрмах і, як твердить один з лідерів оборони людських прав в ССРСР, протягом останніх двох десятиріч один із трьох політичних в'язнів у тій країні був баптистом.

Найгостріші переслідування баптистів почалися 15 років тому, коли большевики повели наступ проти Всесоюзної Ради Євангельських Християн-Баптистів, що охоплювала 535.000 членів — найбільшої організації підсовєтських протестантів. (Президент Ніксон відвідав їхню головну церкву під час своєї візити в Москві у 1972 році). Під тиском КГБ Всесоюзна Рада в 1960 році видала секретну інструкцію, вимагаючи від керівних членів обмежити проповідництво, науку релігії і навертання на баптизм молоді.

Переконавшись, що ця Рада стала інструментом в руках атеїстичної влади, Вінс і інші баптистські провідники заснували свою нелегальну раду і почали боротьбу за громадянські права, провівши першу після жовтневого перевороту протестаційну маніфестацію в Москві. Вінс був заарештований і засуджений на три роки ув'язнення в концтаборі.

Батько Вінса, Петро, який студіював теологію в Рочестері і Луїсвіллі в Америці, був ув'язнений в ССРСР три рази і помер на Сибіру. В тому самому періоді помер на Сибіру на засланні його двоюрідний брат, був заарештований дядько, а тітка якось вижила, провівши в концтаборі 17 років.

Молодому Юрієві Вінсові пощастило стати інженером, але в 60-их роках він цілковито віддався справі проповідування Христової віри. Після першого ув'язнення і відбуття тюремної кари, він став у Києві пастором, але вже за рік після того був висланий до концтабору. Відбувши і це покарання він у 1970 році пішов у підпілля, звідки не припиняв своєї проповідницької і організаційної праці.

Генеральний секретар Всесоюзної Ради Баптистів Алексей Бичков після останнього арештування

У СТОЛІТТЯ З ДНЯ СМЕРТИ

ПИСЬМЕННИК ЗАЛЮБЛЕНИЙ В УКРАЇНСЬКУ СТАРОВИНУ

В українській літературі третьої чверті XIX стол. творчість Олекси Стороженка, талановитого письменника, який гарячу любов до рідного краю, захоплення козацькою старовиною, традиціями та звичаями свого народу, згадками про Запорізьку Січ передав у повних народньої мудрости та живого гумору оповіданнях, відзначається красою малюнку, досконалістю мови і багатством народньої поезії.

Олекса Стороженко походив зі стародавнього козацького роду. Його предки, полковники й сотники козацького війська, за бойові заслуги одержували від гетьманів різні нагороди та посілості.

Народився О. Стороженко 7 вересня 1805 року на Полтавщині. 1821 року скінчив у Петербурзі кадетський корпус і вступив на військову службу. Коли його полк переведено на Поділля, Стороженко, часто подорожуючи по Україні в справах закупу коней для війська, захоплювався минувшиною рідного краю, залюбки слухав оповідання старих людей. На Катеринославщині він зустрічався з 96-літнім колишнім запорожцем Микитою Ксржем, який розповідав йому про останні часи Запоріжжя. 1829 року Стороженко брав участь у війні проти Туреччини і був поранений. Залишивши військову службу, працював по різних установах, став берестейським повітсьвим маршалком і головою з'їздів повітових суддів.

Літературну діяльність Стороженко розпочав з 50-их років під впливом романтизму. Письменник протягом свого життя написав 26 творів, з яких 10 були переказами народніх казок. Вони друкувались в журналі „Основа”. Матеріалами для оповідань були його власні спостереження з українського життя, а також народні казки, легенди, анекдоти і оповідки пере-

Вінса в Києві відмовився виступити в його обороні, заявивши, що Вінс — „екстреміст з комплексом мученика, який називає нас атеїстами”. Слабого здоров'я Юрій Вінс має дружину і чотирьох дітей, які побоюються за його долю в умовах концтабору суворого режиму, де напевно доведеться провести йому ще не один рік.

важно гумористичного або фантастичного змісту.

Своїми поглядами та настроями Стороженко більше підходив до старшого покоління, хоч почав писати вже в останніх роках Шевченкової творчости, а головні оповідання створив по смерті Великого Кобзаря. Талановитий оповідач, він стояв осторонь сучасного йому українського руху, жив у минулому. Частково через відірваність від рідного краю він не міг поновлювати запасу відомостей свіжими враженнями, а частково у самій вдачі письменника було захоплення старовиною, і фантазія в нього домінувала над реальністю.

Найближчі до народньої творчости оповідання Стороженка „Два брати”, „Жонатий чорт”, „Скарб”, „Оце так баба!”, „Вчи лінивого не молотом, а голодом”, „Не в добрий час”, „Дурень”, „Вивів дядька на сухеньке” мають багато цінного етнографічного матеріалу і перейняті соковитим гумором. В оповіданні „вуси” письменник дав гостру сатиру на бюрократизм і формалізм в російських урядових установах.

Описи українського побуту і природи в творах Стороженка повні краси і чару. „Наша українська врода, нагріта гарячим полуденним сонцем, навіра на думи насіння поезії та чар. Як пшениця зріє на сонці і складається в копи і скирти, так і воно, те насіння, запавши в серце і душу, зріє словесним колосом, складається у народні оповідки і легенди,” — закінчує Стороженко своє оповідання „Закоханий чорт”.

Більшість Стороженкових творів мають примітку: „з народніх уст”, бо в їх основі лежить народній переказ, легенда, спогад. Такими є „Межигірський діл”, „Наречена”, „Чортова коршма”. В оповіданні „Голка” він засуджує сваволю польських дідичів на Україні.

Словнені багатством усного народнього мистецтва і щирого українського гумору, твори письменника не подають глибшої аналізи описуваного явища. Не заглиблюючись у внутрішній зміст подій, Стороженко подає їх поверховно, але здебільшого соковито-гумористично.

Кращі історичні оповідання „Дорош”, „Матусине благословення”, „Кіндрат Бубненко-

Швидкий", „Спомини Микити Коржа", „Прокіп Іванович" уносять читача в світ козацької слави і сповнені ароматом доби Запоріжжя.

„Яка то гарна наша старовина була! — пише Стороженко. — Що то за люди, що то за душі були в нас під ту Велику Руїну! . . . Тільки й життя нам споминами. Ну, та дарма! Хоч один дуб zostавсь, та багато на ньому жолудів. Матуся наша, Україна, не покинула нас без свого благословення", — читаємо в оповіданні „Матусине благословення". Цей і інші Стороженкові твори є прекрасними зразками відповідного жанру.

Обізвався письменник, хоч і сп'знено, на модну перед тим в європейському письменстві тему про шляхетного розбійника, яку ще раніше порушили в нас Маркіян Шашкевич у повісті „Олена", а згодом Марко Вовчок в оповіданні „Кармелюк". Стороженко пише драматичні картини в „Гаркуші", зображуючи гайдамаку, що подібно до Кармелюка відбирає у багатіїв набуті кривдою скарби і роздає їх бідним.

В поемі Стороженка „Марко Проклятий" оповідається про грішника, якого земля не держить, а пекло не впускає до себе. Це — вічний скиталець, змушений до кінця світу покутувати свої гріхи — вбивство нареченої, сестри і матері. Він намагається відібрати собі життя, але невдало і зможе перестати томитися лише тоді, коли почне робити добрі діла. Під час своїх блукань Марко заходить до Галичини, з допомогою баби Яги дістається до пекла, але там його не приймають. У часи козацько-польських воєн він допомагає козакам. Разом з тим подано історію козацького провідника Кобзи-Павлюги і його романтичне кохання до княгині Четвертинської. Великою заслугою Стороженка було те, що він зібрав усі народні перекази про Марка Проклятого і передав їх у поетичній формі. Широтою образу і яскравістю викладу це найкращий твір письменника, над яким він працював 30 років і — не скінчив. Письменник Гулак-Артемовський під старість прочитав цей твір і написав на титульній сторінці: „Зроду кращого не читав і читати не буду".

1863 року вийшли два томи „Українських оповідань" Олекси Стороженка — письменника, що був також талановитим музиком, мистцем і різьбарем.

Останні роки свого життя Стороженко про-

жив на своєму невеличкому хуторі Горішній серед багатой української природи і розвів там чудовий сад. Помер 2 грудня 1874 року.

Високу оцінку творчості Олекси Стороженка дав Дмитро Донцов.

Іван Левадний

ОН — ЗНАРЯДДЯ В РУКАХ КОМУНІСТІВ

Сенатор Геррі Ф. Берд мол. з Індіяни заявив у Конгресі, що в той час, як З'єднані Стейти оплачують левину частину всіх видатків Організації Об'єднаних Націй, Уряд ЗСА не знає, як ці гроші витрачається, бо ОН відмовляються скласти будь-які звіти в цій справі.

ОН від часу свого створення в 1948 році витратили 12 мільярдів доларів. З цієї суми на Америку припадає близько 5 мільярдів — понад 40 відсотків. Ми, сказав сенатор Берд, платимо вдвоє більше, як будь-яка інша країна.

Опанований комуністами Секретаріат ОН діє як своєрідний надуряд і відмовляється розкривати свої фінансові операції будь-якій країні-членові ОН, зокрема Америці. Отже, Конгрес ЗСА не знає, куди йдуть фонди оплачувані американськими платниками податків.

Постійно зволікаючи з виплатою належної з нього суми, Советський Союз заборгував ОН понад 109 мільйонів доларів, Угорщина — 2.9 мільйона доларів, Чехословаччина — 6.4 мільйона, Польща — 6.5 мільйона, комуністичний Китай, який недавно прийнято до ОН, винен 844.880 доларів. Загалом комуністичні країни винні ОН 75% належних з них грошей. Тим часом ЗСА акуратно вплачують свою належність, не зважаючи на те, чи подобається їм діяльність ОН, які щораз більше підпадають під вплив Москви, її сателітів, африканських і арабських країн.

Останній приклад з Ізраїлем, якому ЮНЕСКО, культурно-освітня організація при ОН, під тиском арабських країн відмовила фінансової підтримки на культурні справи, свідчить про те, що ОН щораз більше стають знаряддям в руках комуністів та їхніх поплентачів, спрямованим проти країн вільного світу. Однак, Державний Департамент ЗСА не займає в цій справі твердого становища.

ДЕМОКРАТИЧНИЙ РУХ В РОСІІ І УКРАЇНА

Висланий з СССР поет Олександр Галич, учасник Демократичного Руху, якого вважають за найкращого сучасного російського поета, виступаючи недавно в Норвегії на пресовій конференції, заявив: „Є в Росії всього 20-30 осіб, які діють відверто, перебуваючи під постійним наглядом і загрозою. Але є мільйони, навіть десятки мільйонів інших, які ведуть, здавалося б, нормальне життя советських громадян. Вони ходять до праці, стоять у чергах, зовні нічим не відрізняються від свого оточен-

Михайло Гікавнї

МОЇ ЗУСТРІЧІ

**Архископ УАПЦ і УПЦеркви
Геннадій Шиприкєвич**

Народився на Волині в священничій родині 1892 року. Скінчив Холмську духовну семінарію. Був сотником кінноти в Армії УНР, а з 1921 року під час польської окупації — священником на Поліссі і Волині. Овдовівши, прийняв чернечий постриг. Хіротонізований на єпископа УАПЦеркви в Луцьку 24 травня 1942 року, був призначений Митрополитом Полікарпом керувати окупованою німцями Січеславською (Катеринославською) єпархією. В червні 1942 року, коли архископ Геннадій прибув до Дніпропетровська, на Катеринославщині було всього 30 парафій, а за близько півтора року висвятив він 83 священників, і число парафій зросло до 150.

Архископ Геннадій допомагав членам Північних Груп ОУН і переховував у себе їх літературу. З великою прихильністю ставився він також до УПА.

З України архископ Геннадій емігрував до Мюнхену в Німеччині, де був правлячим архископом у навколишніх таборах ДіПі. З любов'ю відносився до молоді і опікувався СУМ'ом.

До Америки арх. Геннадій прибув у 1950 році і був прийнятий до УПЦеркви в ЗСА. Од-

ня. Але, вернувшись додому, слухають закордонне радіо, читають Самвидав, поширюють Самвидав, читають привезені з-за кордону книжки. У своїх думках, в своєму внутрішньому світі вони вже пристали до цього Руху. І в міру того, як окремі люди вибувають з відкритої частини Руху, лави їх поповнюються з числа цих мільйонів, їх тихих, прихованих однодумців. Бо невідомо, хто з цих людей і під впливом якої події раптом не зможе продовжувати своє подвійне життя, розірве кайдани страху, перейде рису, що перетворює його на відвертого борця...”

Як подавав свого часу „Український Вісник”, що нелегально виходить на Україні, чільні представники українського руху спротиву рішуче відмежувались від т. зв. Демократичного Руху, який нібито представляє собою всі національності в ССРСР, зокрема українців. Як дотепер, представники т. зв. Демократичного Руху не зайняли виразної позиції відносно прав України на незалежність.

нак, по 12 роках, у 1962 р., вийшов зі складу УПЦ в ЗСА і від 15 листопада 1964 р. разом із парафією св. Тройці в Чикаго знаходився в юрисдикції, як архієп.-вікарій, Митрополита Богдана Шпильки під омофором Царгородського Патріархату (стор. 368 „Історії УПЦеркви” І. Власовського). Але фактично до єпархії Митрополита Богдана не належав.

З парафії св. Тройці в Чикаго арх. Геннадій відійшов після непорозумінь з диригентом хору і знову повернувся до УПЦеркви в ЗСА під зверхність Митрополита Івана Теодоровича. Часом ходив молитися у Чикаго до УПЦеркви Соборноправної арх. Григорія, але до його єпархії не належав.

Помер арх. Геннадій 30 жовтня 1972 року і був похований арх. Григорієм і архископом сербським Діонісієм на цвинтарі Елмвуд в Чикаго.

Покійний архископ Геннадій був дуже сумлінною і побожною людиною, любив дисципліну в Церкві, мав консервативні гетьмансько-націоналістичні переконання і симпатизував Українському Визвольному Фронтові. До нього часто заходили націоналісти-революціонери і приносили йому націоналістичну пресу, яку він систематично читав.

Василь Стефаник

Письменник Василь Стефаник був співробітником „Літературно-Наукового Вістника” і „Вістника”. Познайомився я з ним у помешканні д-ра Д. Донцова на вулиці Курковій у Львові, коли його д-р Донцов частував вином. Вони розмовляли на літературні теми, а опісля В. Стефаник почав оповідати про своє навчання в Краківському університеті, про своїх батьків на селі, про селян та їх тяжке життя і працю.

Селян В. Стефаник дуже любив і завжди підкреслював, що вони працюючі, релігійні і гостро наставлені проти большевицько-комуністичного режиму.

Оповідав Василь Стефаник, як одного разу приїхав авто до його села польський воєвода, зупинився біля його хати, коли сидів він на призьбі, і вислав свого шофера, мовляв, хоче з ним поговорити. В. Стефаник сказав шофе-

рові, що він тут господар і, якщо воєвода хоче з ним говорити, то нехай сам підійде до нього. Воєвода вийшов з авта, сів на призьбі біля Стефаніка, і вони почали розмову: воєвода польськи, а Стефанік по-українськи. Воєвода сказав, що йому відомо, що Стефанік одержує платню від большевиків. Стефанік це потвердив і додав: „дурні платять, а мудрий бере”. При тому заявив, що є проти большевиків-комуністів, їх системи, терору і окупації України.

Далі д-р Донцов почав оповідати анекдоти, а Стефанік зі свого боку додавав, і обидва були у веселому настрої.

В хаті д-ра Донцова я часто зустрічав сина Василя Стефаніка, Семена, часом із дружиною. Семен Стефанік був тоді українським націоналістом, а як большевики у 1939 році зайняли Львів, пристав до них і займав високі пости. Приїздив Семен Стефанік як комуніст до Америки.

З сином Василя Стефаніка, Юрком, який живе тепер у Канаді, я незнайомий і з ним не зустрічався.

Олександр Кандиба — Олесь

З поетом Олександром Кандибою я часто зустрічався в 30-их роках у ресторані п. Вовка у Львові, де після обіду чи вечері він читав свої вірші, оповідав про своє життя, особливо на еміграції. Він був великий патріот і глибоко ненавидів москалів, большевиків-комуністів. Любив свого сина Олега, що як поет виступав під псевдом Ольжич, але вважав його вірші за де-що абстрактні.

Олександр Кандиба прихильно висловлювався про УНР і унерівців 1917-20 років. Нарікав, що з одержуваних за свої поезії гонорарів не може прожити, а фізично працювати не годен, бо вже старий і нездоровий. Матеріально допомагав йому львівський аптекар Михайло Терлецький.

Зі Львова Олександр Кандиба повернувся до Чехії, де вчився його син. Він вірив, що советський режим на Україні впаде, але станеться це не скоро, бо вільний світ не ставиться прихильно до самостійности України.

Михайло Теліга

Інженер Михайло Теліга, родом з Кубані, старшина Армії УНР, бандурист-співак, скін-

чив Сільсько-Господарську Академію в Подбарадах, там познайомився і одружився з славною поетесою Оленою Шовгенівною. Переїхав на працю з дружиною до Варшави.

З Михайлом Телігою познайомився я ще в польських таборах для інтернованих вояків УНР, а пізніше зустрічався у Львові. Відвідував його у Варшаві, в Кракові і Криниці, куди він приїздив зі своєю дружиною, хресною матір'ю моєї доньки Оленки, що народилася в 1940 році.

Інж. М. Теліга був людиною дуже лагідної, спокійної вдачі і великий прихильник українських націоналістів-революціонерів. На їхніх імпрезах він часто виступав з грою на бандурі.

Під час окупації України гітлерівцями інж. М. Теліга з дружиною поїхав до Києва. Коли зайшла небезпека їх арешту, як активних українських діячів, їм радили виїхати з Києва, але вони відмовились, бажаючи залишитися на своїх постах. І так пішли Михайло і Олена Теліги на Голгогу української нації. Гестапівці розстріляли їх 13 лютого 1943 року. Обоє знайшли передчасну смерть у Бабиному Яру на передмісті української столиці, про яку вони мріяли на еміграції. Обоє були великими прихильниками ідеології Дмитра Донцова.

Вадим Щербаківський

Професор Вадим Щербаківський був визначним науковцем, автором багатьох наукових праць і публіцистом, співробітником „ЛНВ”, „Вістника”, редагованих Д. Донцовим, а на еміграції — „Визвольного Шляху”, „Шляху Перемоги” та інших українських газет і журналів. Познайомився я з ним у редакції „Вістника” в Львові, а пізніше зустрічав його в Мюнхені, в Німеччині. У розмовах зі мною він оповідав про своє життя і пляни, про комуністичну систему, про нищення большевиками української науки і культури.

Проф. В. Щербаківський дуже високо оцінював творчість д-ра Донцова і з симпатією відносився до ідеології українського націоналізму, а зокрема до Провідника ОУН Степана Бандери.

Олександр Коханський

Олександр Коханський родом з Володимир-Волинського був репресований поляками, сидів у тюрмі і в Березі Картузькій. В 1940 році

визначив себе як бандерівець. Був хворий на туберкульозу легенів і лікувався в Українському Домі для туберкульозних в Криниці. Мав спокійну та лагідну вдачу, однак у своїх політичних поглядах був дуже принциповий. Недостатнє лікування та непорозуміння політичного характеру не спричинилися до покращання його здоров'я. Врешті мусів перейти на приватне помешкання, що ще більше загострило його недугу. Незабаром після виходу з лікарні помер. Був похований одностудентами на цвинтарі в Криниці — селі.

Так передчасно зійшов у могилу великий український ідеаліст. У великій мірі його смерть лежить на совісті тих людських потвор, що називають себе політичними діячами.

Михайло Микитин

З д-ром Михайлом Микитиним зацікавився я у м. Сколім 1928 року, де був він адвокатським конціпієнтом. Уже тоді був Михайло Микитин українським націоналістом. Ще перед 1929 р., коли в Сколім відбулися збори українських націоналістів з цілого повіту, він промовляв на тих зборах. Перед ним на столику лежали наган і людський череп. Провідником ОУН Скільщини вибрано тоді Марію Притуляк, яку большевики, коли прибули до Скольного, заарештували і вивезли на Сибір, де вона й згинула. Д-ра Микитина вибрано на зборах секретарем організації.

Адвокатом працював д-р М. Микитин у м. Чесанові на Любачівщині, де й одружився з донькою священника з Нового Села. Він співпрацював з українськими націоналістами і був активним громадським діячем. Померли вони обоє в Чесанові.

Дмитро Гонта

Дмитро Гонта був сотником Армії УНР, відважним вояком, бандуристом, співаком. Виступав на влаштуваних українськими націоналістами імпрезах з патріотичними піснями, пригравачи собі на бандурі. У Львові після мого реферату про 22 січня і український націоналізм в Українському Студентському Домі на вулиці Супінського сотник Дмитро Гонта з надзвичайним піднесенням виконав пісню „Кров за кров, муки за муки” та інші патріотичні пісні. Був він репресований польською поліцією і ув'язнений в Березі Картузькій.

Іван Фіта

З Іваном Фітою я познайомився і часто зустрічався в Чикаго, в Америці, бо разом ми працювали в Українському Визвольному Фронті. В Мюнхені він був працівником у видавництві „Шляху Перемоги”, а в Чикаго працював фізично і виступав на радіових аудидіях УВФ „Вечірня Трибуна” з коментарями про події на Україні. Писав до української націоналістичної преси змістовні репортажі, а часом, як я не мав часу, на мою просьбу до „Українського Народного Слова” в Піттсбургу.

Переїхавши з Чикаго до малого містечка, де купив гарну хату з садочком, Іван Фіта не переривав живого контакту з чикагською громадою. Помер несподівано, залишивши по собі добру пам'ять.

Остап Луцький

Остап Луцький був талановитим поетом, видатним промовцем і кооператором. Викладав на кооперативних курсах „Маслосоюзу”. Правдоподібно, належав до УВО, а пізніше до ОУН, органом якої була „Заграда”, редагогана д-ром Д. Донцовим. З Організації Українських Націоналістів О. Луцький перейшов до УНДО і був півтора року послом у польському сеймі.

Під час зустрічей зі мною в Стрию і Львові Остап Луцький завжди казав, що є він українським націоналістом і поділяє політику ОУН, а належить до УНДО, щоб прислужитися українській визвольній справі. Коли большевики зайняли Західню Україну, посол Остап Луцький залишився в краю, і большевики знищили його як українського патріота-самостійника.

Січень 1975 р. Флорида.

ПОСИЛЕНІЙ НАСТУП НА ДИСИДЕНТІВ

У листі до редакції „Нойе Цюрхер Цайтунг” з 16 січня Олександр Солженіцин пише про те, що переслідування дисидентів у Советському Союзі підсилюється. „Неосталінці, — заявляє він, — стараються обірвати всякі зв'язки дисидентів із зовнішнім світом, цілковито ізолювати їх.

Солженіцин відзначає, що нова тактика Москви являє собою „докорінну зміну” в підході советської влади після наради у Владивостоці на „найвищому рівні” між Брежнєвим і президентом Фордом.

Кореспонденцію поміж дисидентами і їхніми „контактами” на Заході перервано. Дисиденти вже не можуть зв'язуватися телефонічно із закордоном.

В. Я.

СОВЕТСЬКО-КИТАЙСЬКА ВІЙНА ТА РОЗПАД ССРСР

(Продовження)

Советське військове будівництво на китайському кордоні викликає відповідне китайське будівництво. Велика перевага Китаю полягає в тому, що його будівництво виконується в сприятливих кліматичних умовах і порівнюючи недалеко від його промислових центрів. Китай розглядає советське військове будівництво на його кордонах як безпосередню загрозу для його існування.

Китайці можуть зносити злигодні не в меншій, якщо не в більшій мірі, ніж росіяни. Крім того, вони надзвичайно працьовиті. Ці дві національні характеристики дають їм велику перевагу. Китайський уряд це добре враховує, а тому він є єдиний уряд, що не боїться війни з Советським Союзом і зважає її виправданою не тільки з боку національних інтересів, але також з боку ідеологічного — китайський уряд трактує советський як зрадника соціалізму, а советську зовнішню політику як імперіялістичну. Крім того, китайці вважають, що Азія повинна належати азійським народам. На конференції азійських народів в Індонезії китайська делегація намагалась виключити советську делегацію як не азійську.

Зі станом советсько-китайських відносин тісно пов'язаний розвиток нуклеарної зброї в Китаї. Головну ціль китайський уряд бачить в досягненні такої потужності своєї нуклеарної зброї, щоб советський уряд не відважився вжити свою нуклеарну зброю проти Китаю. Таким чином китайський уряд хоче вести війну проти советської Росії звичайною зброєю, де він матиме велику перевагу завдяки коротким комунікаціям до фронту та майже невичерпним людським резервам.

Російська військова стратегія протягом цілої історії Росії полягала в тому, щоб бити ворога чисельною перевагою, не рахуючись із втрата-

ми. У війнах з європейськими народами росіяни могли вживати такої стратегії, але у війні із Китаєм їм доведеться воювати з ворогом, що буде сам діяти величезними масами вояків і партизанів. Виникає питання: чи зможе советський уряд у війні проти Китаю вжити нуклеарної зброї?

На перший погляд здається, що советський уряд використає цю зброю, бо за час його існування він знищив десятки мільйонів людей для досягнення своїх цілей. Але у війні з Китаєм Росія не зможе обмежитись знищенням, скажемо, десятків мільйонів китайців, бо таке знищення спричинить ще запеклішу боротьбу, а якщо й буде укладене перемир'я, то воно буде тільки підготовою до нової війни вже в менше сприятливих для Росії умовах.

Загальна чисельність населення Китаю становить коло 800 мільйонів. Навіть знищення половини його населення залишає ще 400 мільйонів, що майже вдвоє більше, ніж населення Советського Союзу. Китайський уряд передбачав можливість атомового нападу, правда, не з боку Советського Союзу, а з боку ЗСА. Для посилення обороноздатності країни він розподілив промисловість по цілій країні, утворивши багато областей, що можуть існувати незалежно одна від одної. Отже, щоб припинити спротив Китаю, треба зруйнувати цілий Китай. Це потребуватиме багато часу та великої кількості нуклеарного матеріалу, який утворив би загрозу радіоактивного забруднення не тільки Китаю та сусідніх країн, але й цілої земної кулі.

Советський уряд у війні з Китаєм намагався б обмежити її територію. Але, якби, наприклад, Японія, будучи нейтральною, почала продавати Китаєві зброю, то советський уряд почав би перешкоджати такій торгівлі. Тому дуже ймовірно, що війна поширилася б і на Японію. Чи могли б ЗСА дозволити знищити Китай, а можливо і Японію, з якою вони мають договір про захист її від атомового нападу? Адже після знищення Китаю та Японії вони були б на черзі!

Коли їх викликають із західноєвропейських країн, телефонні розмови перебиваються.

„Крім того, пише Солженіцин, люди, які прибувають із советської провінції, кажуть, що советських громадян, що мали дружні розмови з чужоземцями на виставках, побивали „дружинники“.

Важлива також біологічна солідарність народів жовтої раси. Росіян в Азії розглядають як представників білої раси. Усі народи жовтої раси більш або менш ненавидять білих та інстинктивно, цебто завдяки спадково-національній характеристиці, солідарні проти них. Тому нищення росіянами китайської нації викликало б серед жовтої раси таку реакцію, наслідки якої навіть важко уявити. От чому вживання нуклеарної зброї з боку Росії для знищення Китаю або навіть ще й Японії при наявно ворожому ставленні ЗСА до вживання її мало ймовірне. Якщо ж узяти під увагу, що на початок советсько-китайської війни китайський уряд вже матиме достатньо ефективну власну нуклеарну зброю, то це ще більше зменшує ймовірність тотального вживання нуклеарної зброї в советсько-китайській війні.

Без уживання нуклеарної зброї советсько-китайська війна буде процовжуватись багато й багато років. (Г. Е. Солсбері, „Війна між Росією та Китаєм“). Виникає питання: чи можна передбачити початок цієї війни? Для цього слід розглянути фактичний стан советсько-китайських відносин. Найбільш цінний матеріал щодо цього подає Г. Е. Солсбері в своїх книжках, про які мова була раніше. Автор відвідував багато разів Советський Союз, а в 1965 р. відвідав майже всі країни, що межують з Китаєм. Особливо докладно він описує події, що відбулися, починаючи з 1958 р. в Монгольській Народній Республіці. Спостерігаючи ці події в 1958, 1961, 1969 роках, автор прийшов до висновку, що Советський Союз і Китай знаходяться в стадії безпосередньої підготовки до війни.

Крім підготовки до війни, по обох сторонах советсько-китайського кордону протягом останніх років відбулись прикордонні інциденти. Найбільш значний інцидент мав місце в березні 1969 р. на річці Уссурі, де з кожного боку брали участь по декілька тисяч вояків, а також танки. Про втрати, що їх мали ці частини, ні советська, ні китайська преса майже нічого не повідомила. 15-го червня 1969 р. пекінське радіо передало, що Советський Союз спровокував 4189 прикордонних інцидентів між жовтнем 1964 р. та березнем 1969 р. Советський уряд обвинуватив китайський, що цей останній спровокував 488 прикордонних інцидентів між чер-

внем та серединою серпня 1969 р. Такий стан можна назвати „теплою війною“. Коли вона стане гарячою? У більшості прикордонних інцидентів призвідниками були китайці.

Цілком зрозуміло, що китайці потребують часу для розвитку нуклеарного озброєння до рівня, що з ним советський уряд повинен рахуватись. Деякі фахівці вважають, що Китай може досягти цього на протязі декади. Андрій Амальрік у своїй книжці „Чи доживе Советський Союз до 1984 р.“ передбачає початок війни між 1975 та 1980 рр.

Окремі історичні явища науково не можна передбачати. Наприклад, смерть Мао може прискорити початок війни, але вона не може її відвернути, якщо наше твердження вірне, що природні ресурси країн та спадково-національні характеристики націй визначають їхню історію. „Стоячи перед дилемою голодувати або воювати, китайці в дійсності не мають вибору. Вони будуть і повинні воювати“, — пише Г. Е. Солсбері.

Досі ми розглядали советсько-китайські відносини на підставі історичних матеріалів, що їх не можна заперечити. Але стан советсько-китайських відносин за останні роки набрав такої ваги, що з'явилась велика кількість журнального та газетного матеріалу на тему нашої розвідки. Ці матеріали ми використасмо з належною критикою.

1971 рік позначився поступовою зміною політики советського уряду на Близькому Сході. Несподівано прийшло пом'якшення советського ставлення до статусу Берліну та появою повідомлень про збільшення советського війська та будови укріплень на советсько-китайському та китайсько-монгольському кордонах. Як зазначено в попередньому розділі цієї розвідки, зміна советської політики в Єгипті була найважливішою, бо вона зруйнувала принаймні тимчасово плян, що його советський уряд намагався виконати протягом багатьох років з величезним вкладом матеріальних засобів.

У липні 1971 р. президент Ніксон вислав таємно до Пекіну свого особистого доралника Г. Кіссінджера, що стало відомо тільки після прибуття його до Пекіну. Подорож Кіссінджера з'ясуовувалась офіційно американським Урядом як місія, щоб підготувити годоуж през. Ніксона до Китаю. Г. Кіссінджер, крім переговорів

з китайським прем'єром Чжоу-Ень-лаєм, мав розмову з Мао. Офіційно повідомлено, що китайський уряд запрошує президента Ніксона скласти візиту до Пекіну десь у травні 1972 р. Чому раптово і таємно Г. Кіссінджер мав був летіти до Пекіну, американський Уряд не з'ясував. Намагався з'ясувати це декілька разів у пресі американський кореспондент Джозеф Ослоп. За Ослопом советський уряд почав готуватись до превентивної війни з Китаєм (знищити його нуклеарні та військові споруди, а також споруди для виготовлення нуклеарної зброї), коли дізнався про швидкий прогрес в розвитку атомової зброї в Китаї. Для забезпечення себе від усяких несподіванок з боку ЗСА советський уряд в 1969 р. повідомив про це якимось чином американський Уряд, щоб виявити його ставлення до цього. До 1969 р. американський Уряд не дуже дсвіряв повідомленням про советську підготовку до війни з Китаєм. Але коли вже сам советський уряд натякнув на це, Ніксон, поперше, дав зрозуміти советському урядові, що ЗСА рішуче проти його пляну, а подруге почав вживати заходів для нормалізації американсько-китайських відносин. Так з'ясував Д. Олсоп подорож Г. Кіссінджера. Таким чином Олсоп не з'ясував раптовості та взаємності подорожі Кіссінджера до Китаю в 1971 р., хоч загальну політичну ситуацію на Далекому Сході змалював правильно.

У серпні 1971 р. американський кореспондент Джеймс Рстон мав інтерв'ю з Чжоу Ень-лаєм, прем'єром китайського уряду. Рстон пише, що Чжоу Ень-лай спокійно говорив: „Ми, китайці, не боїмося атомових бомб. Ми підготовані до превентивної війни проти нас. От чому ми рисмо підземні тунелі. Наші великі та середні міста тепер мають сіті підземних тунелів”.

У середині вересня 1971 р. з'явилося повідомлення про аварію китайського літака над територією Монгольської республіки. Потім виявилось, що цей літак був збитий китайцями, бо монгольський уряд заявив протест з цього приводу китайському урядові. Одночасно в Китаї заборонено всім літакам підніматися в повітря. Через декілька днів цю заборону занульовано, але тільки для цивільних літаків.

Невдовзі з'явилося повідомлення, що китайський уряд заборонив святкування ювілею Ки-

тайської Революції, що повинно було відбутись 1-го жовтня 1971 р.

Совтське агентство в Пекіні почало поширювати чутки, що Мао мав серцевий припадок.

У жовтні до Пекіну прибув з візитом імператор Етіопії. Тому, що заступник Мао та військовий міністер Лін-П'яо не був присутній на прийнятті імператора, дипломатичні представники в Китаї зробили висновок, що Лін-П'яо серйозно хворий.

У листопаді 1971 р. американська преса повідомила, що на літаку, збитому над Монголією 13 вересня 1971 р., був Лін-П'яо, який намагався втекти до Советського Союзу після невдалої змови проти Мао. Повідомлялося також про ліквідацію багатьох військових у Китаї, зокрема начальника штабу армії та командувачів військової авіації та флоту. Відносно Лін-П'яо було офіційне підтвердження китайського уряду майже через рік з обвинуваченням його в намірі вбити Мао. (Далі буде)

ПРОТИ ЗАКОНУ ПРО ПОНЕВОЛЕНІ НАЦІЇ

На зборах Конгресу Російських Американців, що zorganizувався два роки тому в Нью Йорку, його голова проф. Є. Александров в числі заходів, що їх „заядбали” росіяни в Америці, підкреслив справу „обговорення з конгресменами дискримінаційного (підкр. ред.) закону 86-90 про Поневолені Нації і можливість вмістити меморандум Конгресу Російських Американців в Конгресовому Рекорді”.

Д-р Є. Федукевич, звітуючи про свою поїздку до Бостону, заявила, що ціллію тієї її поїздки було „запобігти випускові другої русофобської резолюції в дусі закону 86-90”. При цьому вона запевняла присутніх на зборах, що „поява російської групи викликала виразне замішання серед керівників (кого? — ред.), які роками безборонно таврували Росію”. „З другого ж боку, — додала д-р Федукевич, — члени дружніх груп — поляки, чехи та німці — поставились до росіян з великою симпатією”. Закликом боротися з „злом русофобії” закінчила вона свій виступ.

Директор культурно-освітнього відділу КРА В. Мантулін нарікав, що „державні і приватні фонди, які допомагають майже всім етнічним меншинам, нічого не знали про росіян”, яких є в Америці понад мільйон, а тому, мовляв, росіяни були дискриміновані і артистична діяльність їх (мистецькі ансамблі та ін. — ред.) цілковито занепала.

Як виходить із звіту голови КРА, річний бюджет її становив... 2000 дол., і „члени Конгресу мусіли вкладати на його діяльність гроші з власних кишень”. Тому, песимістично закінчив свій звіт голова КРА, коли в найближчому майбутньому вони вичерпаються, „робота Конгресу припиниться”.

ЛОЖКА ДЬОГТЮ В БОЧКУ МЕДУ

У часописі „Джуїш Кронікл Рев'ю“, що виходить у Монреалі, в грудневому минулорічному числі надруковано редакційну статтю п. н. „Валентин Мороз“, яка змушує українського читача замислитися, чи автори цієї статті здають собі справу з того, що вони пишуть, і чи, зважаючи на ті умови, в яких перебувають під совєтсько-московським режимом жиди і українці, справді бажають ці автори співпраці цих двох гноблених націй.

„Той, хто читав Олександра Солженіцина, — читаємо в цій статті, — знає, що не тільки жиди поневіряються по совєтських тюрмах за свої політичні переконання. Одним із таких людей є Валентин Мороз, український інтелектуал, якого совєтські тюремники своїм трактуванням привели на грань смерті. Одним із найбільших „гріхів“ Мороза є те, що він хоче добра для свого народу...”

Здавалося б за такі ствердження українці мали б редакторам „Джуїш Кронікл Рев'ю“ подякувати. Але в цю бочку меду вони вкинули велику ложку дьогтю.

„Жиди, — читаємо далі в цій статті, — мають бути стриманими, коли йдеться про українських націоналістів. Кілька місяців тому торонтський рабін заявив, що в історії є ще занадто багато такого, чого жиди не сміють забути перше як співпрацювати з українцями. Він говорив, звичайно, про варварське відношення українців до жидів у минулому. Добре відомо, казав він, що деякі найбільш загорілі гітлерівські СС були українцями. Дані про колаборацію поміж українцями і нацистами — сумне свідчення в жалюгідному розділі історії України...”

Згадуючи про „колаборацію“ поміж українцями і німцями в останній світовій війні, автори редакційної статті свідомо замовчують, що український народ зазнав з рук нацистів далеко більше жертв, як зазнали жиди. Вони замовчують героїчну боротьбу УПА і революційного підпілля ОУН, члени якого активно боролися з німецькими окупантами і тисячі їх наклали головами в цій боротьбі. Вони замовчують численні, документально ствержені факти, коли українці, наражуючи своє життя на смерть, рятували жидів від газових печей.

Але того ще мало: автори статті пишуть про „гріхи батьків“, очевидно нав'язуючи до давніших відносин поміж українцями і жидами, що про них в їхньому ж інтересі ліпше було б не згадувати. І не виправдусь їх, коли вони пишуть, що „Валентин Мороз належить до нової генерації українців“, очевидно кращої, на їх думку, як попередні українські генерації.

„Ми, жиди, пишуть редактори „Джуїш Кронікл Рев'ю“, не віримо, що за гріхи батьків мають відповідати сини. Легенда про Розп'яття вчить нас, як небезпечно обвинувачувати народ в цілості. Валентин Мороз — український націоналіст, який хоче бути вільним, так само, як вільними хочуть бути наші брати жиди. Вони борються проти могутніх сил примусу в Совєтському Союзі. Ми, жиди, по-

винні приєднати наші голоси в обороні Мороза. В ім'я справедливості, правди і релігії ми мусимо підтримати його право бути вільним”.

Інтенції цієї статті в жидівському часописі цілком виразні: прославленого на цілий світ своєю героїчною поставою Валентина Мороза протипоставити його батькам, дідам і прадідам, нехтуючи всі писання Мороза, який закликає своїх сучасників-українців зберігати тисячолітні українські традиції і ширити правду про минувшину України, про славних предків сучасних молодих українських націоналістів.

А. Л.

ІНФЛЯЦІЯ В СТАРОДАВНЬОМУ РИМІ

Проф. Дж. Руфус Фірс з Індіанського Університету, знавець античної історії, в інтерв'ю з кореспондентами заявив: „Імператори і громадяни стародавнього Риму мали такі самі проблеми з інфляцією, як маємо їх тепер ми. Щоб поборювати спіральний зріст цін, у Римі вдавалися до подібних заходів, до яких вдаються тепер на Заході, зокрема в Америці. І ці заходи не приносили успіху. В Римі імператори пробували поборювати інфляцію девальвацією валюти і запровадженням контролю цін”.

Імператор Діоклеціан у 301-му році перед Христом, — сказав проф. Фірс, — вигадав едикт про „заморожені“ платні. Але навіть під загрозою кари смерті цей едикт не був застосовуваний в житті.

Внаслідок інфляції заворушення вибухали по всій імперії, крамниці зачиняли, продукти з ринку зникали, і ціни на них невпинно підвищувалися.

В часах імператора Августа (27-ий рік перед Христом) римські золоті й срібні монети мали високу вартість, але внаслідок величезних державних витрат у карбованих монетах вміст золота і срібла постійно зменшувався. Доходило до того, що в срібних монетах вміст цього металу становив лише 10%. В реакції на це римляни збирали й переховували монети старих випусків.

Між 258-им і 275-им роком інфляція зростає на 1000%. Купці замість рахувати гроші брали їх на вагу. Якийсь час римський уряд сам відмовлявся приймати для оплати податків свою власну валюту, а вимагав платити податки продуктами.

Римські імператори, подібно як тепер президент Форд, зверталися до населення із закликами „стягувати тугіше пояс“ і бути ощадливими у витратах на свої власні потреби. Бенкети і пишні похорони були заборонені.

 СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ
 НА
 ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА“

Людмила Мойсєєва

“ГОВОРИ, КОЛИ СЕРЦЕ ТВОЄ ПІДНИМАЄТЬСЯ НЕТЕРПЛЯЧКОЮ ПРАВДИ Й ДОБРА...”

Про Тараса Шевченка написано більше, як про кого іншого з українців. Усе, що зміло тримати перо в руках, присвятило хоч кілька рядків Шевченкові. І це добре. Згадаймо тут хоча б творчість шестидесятників, що буйним полум'ям спалахнула через Шевченка, для Шевченка, з Шевченком...

Усі вони — порив угору, в блакить. Найкращі поеми й вірші, блискучі критичні есеї — це те, чим молоді українці пошанували батька української нації в 60-ті і 70-ті роки в Україні.

Ми, в розсіянні суцї, теж не забували й не забуваємо його. Понад десять років тому українська еміграція спорудила йому чудовий пам'ятник у столиці ЗСА. Ми виголосили безліч промов, задрукували гори паперу, відсвяткували численні академії, написали чимало наукових праць — і все це для однієї людини, для Тараса Шевченка.

Переглядаючи альманахи УНСоюзу за останні десять років, можна знайти в них багато статей, присвячених тому, хто для всіх нас, за словами Ліни Костенко, став совістю і законом. Проте, як раптовний дисонанс у гармонійній симфонії, зустрічаємо статтю про Шевченка болючо-несправедливу. Що ж, збути її мовчанкою? Ні, бо казав колись Іван Франко: „Говори, коли серце твоє підіймається нетерплячкою правди й добра”...

Якраз десять років тому на сторінках альманаху УНСоюзу була надрукована стаття д-ра Софії Парфанович п. з. „Вплив стану здоров'я Тараса Шевченка на його творчість”. У цій статті авторка вирішила сказати своє слово про „складові Шевченкової психіки”. Не можемо не погодитися з влучним твердженням В. Чорновола, що „ставлення до творчості Шевченка, її оцінка — це лякмусовий папірець, який найкраще демаскує ідейну плятформу і щирість того чи іншого дослідника”.

Ну, що ж, на милування нема силування. Вільно і про Шевченка всіляко думати. Алеж редактор того альманаху А. Д. сказав знаменні слова: „Особа має значення тільки сама по собі, а переконання, висловлені друком, мають

значення іноді для життя цілого народу”. А тому не будемо мовчати.

Отже, авторка-лікарка, прочитавши статтю д-ра Хмільєвського про недуги Шевченка, вирішила пояснити все те, що їй в „Кобзарі” і в біографії Шевченка не сподобалось, „психологією і психопатологією”.

Давно зауважено, це сказав і Бетговен, що, пишучи про визначну особистість, автор наділяє її своїми власними рисами. Бетговен так і сказав: „В більшості випадків люди в інших бачать лише самих себе”. І мав рацію Євген Маланюк, іронізуючи з таких критиків, що вони, довідавшись, що геній, про якого пишуть, їв і спав, дихав і ходив, приходили до висновку, що він нічим не ліпший від них, бо й вони роблять те саме.

Що ж знайшла д-р Софія Парфанович у Шевченковому житті, в його характері і в „Кобзарі”? „Хвороби”, „нарікання”, „смуток”, „депресію”, „передчасно вичерпаний талант”, „скарги”, „сльози упродовж усієї творчості”, „ненормальну недостачу еротичного первня”, „перехід від сентиментального-депресивного стану до гулящо-маніякального”, „неперебірливу лайку з зоологічними назвами на адресу царів”, — все це, твердить вона, з причини тифу ще в юності, який „наніс шкоду мозкові”...

Не подобається д-рові Парфанович, що Шевченко невдячний, не любить Петербургу: „це місто, де була Академія, яку він обожнював!” Прочитаймо ж, що пише про цю любов-нелюбов до двох Петербургів Шевченка дослідник його творчості Ф. Прийма: „Один Петербург, де була Академія”, а другий — всеподавляючий „мозок і серцевина самодержавства, що тримав у рабській покорі велетенську країну, безжалісно розправляючись з тими, хто намагався порушити існуючий правопорядок; зображенню цього Петербургу Шевченко присвятив найкращі сторінки своєї поеми „Сон”; депотичну суть цього Петербургу Шевченко збагнув і відчув з особливо великою силою власне влітку 1847 року”. (Ф. Я. Прийма „Шев-

ченко и русская литература XIX века", АН СС-СР, Москва-Ленинград, 1961).

На думку д-ра С. Парфанович, серед написаного на засланні є лише декілька „перлин” та й то „невеличкі”. Створюється враження, що довжина твору і велика кількість творів є мірилом вартості, хоча одна новеля, скажімо, геніяльного Стефаника „Сини” чи „Вона-Земля”, варта більше, ніж кількафунтова книжка другорядного письменника.

Журиться авторка і тематикою „Кобзаря” (так часто згадує про смерть!), а пишучи про його вірш „Царі” зазначає: „вкінці і сам поет помічає, що надто вже багато черпає з цієї тематики” (покривджених) і, як доказ, цитує Шевченкове: „та дуже вже мені й самому обридли тії мужики та паничі, та покритки”... Не помітила вона іронії Шевченкової! Шевченко не раз із сарказмом висловлювався, що, замість „громади в сіряках”, замість „грає синє море”, йому радили співати про „султан, паркет, шпори”. І тим дорадникам відповідав спокійно: „Буде з мене поки живу і мертвого слова”, бо теплий кожух їх, „брехнею підбитий”.

Не до вподоби авторці і „надмірна емоційність” Шевченка, через яку і твори його, на її думку, „менше зрілі”...

Тут вдаймося до Марієти Шагінян і прочитаємо в неї про Шевченкову „емоційність”. Ця праця, написана ще тоді, коли авторчина думка не була остаточно закута в кайдани соціалізму, вважається багатьма чужими і нашими шевченкознавцями однією з найкращих праць про Шевченка.

Шагінян пише: „Ми бачимо, як протягом ста років з дня виходу „Кобзаря” поетика Шевченка зацікавлює не тільки критиків, а й перекладачів, біографів, коментаторів поета. Всі вони свідомо й невідомо беруть участь у розшуках тасмниці його великого емоційного впливу на слухача”...

„Поет палить серця людей глаголом; б’є по серцю з невідомою силою; поезії тасмнича влада видушує сльози, перевертає душу”, бо „хто гнівом і любов’ю хоче запалити інших, мусить сам горіти”, — казав слушно Д. Донцов.

Опис царя і цариці в „Сні” викликає осуд С. Парфанович; вона каже: „він... лає царів у багатьох творах, найгірше у поемі „Сон”... там і опеньок, і чапля... там і ведмідь, і пуза-

тий, і одугий, і кат, і кровопивця... ми дивуємося, як міг так лаятися поет”. Цей „ряд зоологічних назв на колишніх царів”, „ця безсила лють на царів”, — як вона висловлюється, обумовлені Шевченковою „емоційною неопановістю” — наслідком його хвороб.

Якщо читач не пригадує собі „Сну”, варто його перечитати, а тим часом згадаймо душі тисяч помордованих тими царями дітей України, які

*Хмарою спустились
над царем тим мусянжовим
і заголосили:*

*„І ми сковані з тобою,
Людоїде-змію!
На страшному, на судищі
Ми Бога закриєм
Од очей твоїх неситих.
Ти нас з України
Загнав голих і голодних
У сніг на чужину
Та й порізав...
Веселися, лютий кате,
Проклятий, проклятий!”*

„Тяжко важко мені стало, так мов я читаю історію України”...

А ось не Шевченкова, а народня казка „Про Палія та Мазепу” („Українські народні казки, легенди, анекдоти”, Київ, 1957): „А то, бачте, цар як рзсердився на Мазепу та дав приказ вигублять малоросіяньських дітей. Одсунуть було лаву та поп д стіною й поставлять дітей рядком, а тоді лавою й придавлять до стіни — так по всій Україні робилося”...

Можна дивуватися, але не Шевченкові, а тим, хто, не зважаючи на справжню історію, був би спроможний хвалити окупанта, бож навіть найгостріші слова Кобзаря на адресу поневолювача були достатньо умотивовані самим життям, сумною голгоотою України... Так трактує цю „лайку” і в „Інтерпретаціях Шевченка” славний наш академік С. Смаль-Стоцький. Ось що він пише про образ царя і цариці із „Сну”: „Вдивляючись уважно в цей малюнок, не можу надивуватися великому вмінню Шевченка кількома рисками цілу деспотичну систему так плястично схопити та так живо помистецьки змодельовати, щоб вона, ця система, — а не її малюнок! — і в людей із естетичним смаком, нарешті, зробилася з етичного боку та-

кою гидючою, якою вона в дійсності є, щоб від неї всі люди з обридою відвернулися і проти неї стали. Це й мав поет на умі, і по тому треба його судити, чи досягнув він того, чи ні. Думаю, що зовсім досягнув, дав нам справді мистецький малюнок до самого коріння наскрізь гнилої державної системи, безперечно спричинився до того, що вона повалилася”.

У священному гніві прорікав Шевченко ці прокляття, та проте „на самому дні душі цього найбільшого на цілому світі — безперечно парі йому тут нема — обличителя всіх кривдників, „обличителя жестоких людей неситих”, „алмазом добрим дорогим” сіяє любов до всіх людей”. (С. Смаль-Стоцький).

Далі у статті про Шевченка авторка уважає хворобливим і нехтування Шевченком небезпеки арешту. Вона пише: „За це ж загрожувала кара . . . проте поет чи не знав цього, чи його велика емоційність відкидала будь-які перестороги”. Отже, ліпше сидіти „премудрою пліточкою-рибкою” і не наражатися?! А як же бути з герсями, з святими, з мучениками? Дійсно, „матиме очі — і не бачитиме; матиме вуха — і не чутиме!”

А ось Леся Українка, — яку протиставляє авторка не раз Шевченкові, на такий докір якраз і дає відповідь, — а за Лесею повторили її і підтвердили жертвою свого життя між багатьма іншими поети Олег Ольжич й Олена Теліга, Марко Антіох і Лада Могиланська, Валентин Мороз і Алла Горська, „знаючи на що і куди вони йдуть”.

Завжди терновий вінець буде кращий, ніж царська корона;

Завжди величніша путь на Голготу, ніж хід тріумфальний;

Так одвіку було, і так воно буде довіку,

Поки житимуть люди і поки ростимуть терни.

Але стане вінцем лиш тоді плетениця тернова,

Коли вільна душею людина по волі вінчається терном,

Тямлячи вищу красу, ніж та, що кричить по майданах . . .

Путь на Голготу велична тоді, коли тямить людина,

На що і куди вона йде, не прагнучи інших тріюмфів,

Знаючи іншу величність . . .

(Закінчення буде)

Ол. Дорда

СПОГАДИ, СПОГАДИ . . .

Минуло десять років від часу смерти Максима Рильського. Цілі покоління виховалися на його ліриці: галицькі поети тридцятих років — Антонович, Гаврилук, Гординський, Лесич, п'ятидесятники — Полтава, Славутич, Малишко і встання фалянга шестидесятників, яким Рильський послужив і клясичною формою, і незатраченим у жажливій большевицькій дійсності почуттям краси.

Викликають біль спогади про втомленого важкими переслідуваннями і врешті невиліковою хворобою пістряка поета, якого з висот культурного роду і тонкого виховання, з висот салюну, окрасою якого був Шевченків „Кобзар” та Лисенкова пісня — зіпхнули на низи „консультанта” для графоманів у ялових совєтських пресових органах, поета, як на глум, убраного в скомороший одяг „гуманіста”, особливо в останні роки життя.

Мріявши всеньке життя про „Лянгедок, поетів і Париж”, Рильський, примушений жити в надзвичайно обмеженому провінційному житті підсовєтського Києва, дав вислів у гіркоті рядків:

Ти випив самогону з кварту

І біля діжки в бруді спиш.

А там десь голуби, мансарди,

Поети, сонце і Париж.

(„Синя далечинь”)

Як велику ласку тільки наприкінці життя поет дістав „путьовку” до . . . Бразилії й Уругваю. Оце старому поетові довелося побачити замість Парижу. Не важко догадатись, яких вражень для творчості набрався поет у Монтевідео, місті людей, хмарсягів та центрів шпигунства на всю Південну Америку! Було відомо, що Рильський там просто ловив рибу, не маючи ні дозволу, ні охоти зустрічатися навіть з „прогресивними” українцями, бо там таких немає.

І це спогад. В той приблизно час українці в усьому світі за виїмком України справляли велике свято — відкриття пам'ятника Кобзареві у Вашингтоні. Десятиліття побудови пам'ятника викликає спогади про цю надзвичайну подію, яка змобілізувала стотисячну масу патріотів. Це була воістину велична подія!

Правда, не всіх вона задовольнила, багато критичних статей написало про її погану організацію та ініціаторів. Були недоліки навіть у проведенні самого свята, бо не чули ми голосу найбільшого на еміграції поета Євгена Маланюка, а в перших рядах біля трибуни на почесних місцях, крім лисніючої мак'вки Волиняка, не було місця для письменників, мистців, музик.

Пригадується річний з'їзд Об'єднання Українських Письменників „Слово” в Українському Інституті в Нью Йорку, на якому голова п. Костюк звернувся до приявних письменників з пропозицією запросити на відкриття пам'ятника в Вашингтоні — Максима Рильського, який в той же час власне ловив рибу в Бразилії. Цю пропозицію схвалили всі приявні за винятком двох осіб, які в'дверто висловили думку, що Максима Рильського до Америки не пустять, і тому немає сенсу нав'язувати контакт з во-рогом.

Хоч пропозиція була фантастична, абсурдно-одчайдушна, стійкість голови та заховаюча репліка Віри Вовк („такий діалог був би дуже цікавий”), її прийняли. Голоси двох опонентів, які розповіли випадок з Анатолем Петрицьким, якого вже літнього і збайдужілого пустили до Парижу і там так пильнували і вимріяний Париж так обридиди, що він тікав навіть від колишньої товаришки з „Березолію”, акторки Наталі Пилипенко, що жила тоді в Парижі — відбилися горохом об стіну. Голова „Слова”, таки зібравши дев'ятнадцять голосів „за”, вважаючи, що задля такого великого діла їх замало, пустився в подорож до поближких міст і збирав підписи від „незацікавлених у політиці” наївних людей, піднісши число запрошувачів до тридцяти трьох.

Чи вислав він запрошення Максимові Рильському особисто, чи до СПУ, чи до іншої установи УССР — невідомо, Рильський на свято не приїхав, про подяку чи причину відмови ніхто не чув. Обійшлося свято без Маланюка, могло обійтись й без Рильського...

Проте, справа, винесена на зборах ОУП „Слово” зі знаменною пропозицією, не вмерла. Незабаром до Нью Йорку приїхала, правда, не поетка і не для вшанування Тараса Шевченка — „товаришка” Колосова. Вона сердечно від-

дячилась запрошенням до себе екзильних письменників на „гарячі обійми та міцну горілку”, як з захопленням згадував про зустрічі з нею покійний редактор „Нових Днів” Волиняк, називаючи її розчулено „сестрою”.

Після приїзду Колоссової відбулися вояжі інших гостей з України, які, повернувшись додому, писали поезії й репортажі про Америку та еміграцію, але ці твори принесли декому замість радості — кисле похмілля. Стало відомо, що артист Йосип Гірняк не вспів на одній з тих гостин прочитати власний твір, як йому заткнули рота. Бо в сальонах пролетарської покровительки муз панували не розгнудані манери ньюйоркських джунглів, а „істинно русская” дисципліна, яка виключала читання незголошених в реперткомі творів. Виникли ще й інші непорозуміння не лише між „буржуазними націоналістами” й „радянцями”, а й між самими „екзильними”. Виглядало, що станеться звичайний в таких випадках переворот, що мимовільний спричинник неfortunного звернення зречеться головства в „Слові”, але без того обійшлося. Вірний своїм „демократичним засадам”, у річних звітах про літературну діяльність він промовчує письменників, які належать до інших товариств, а наступного року на з'їзді читалося вже твори „гітчизняних” авторів, євсетських. Та це було б ще півлиха; „Слово”, перетворившись на організацію, що клигає від зборів до зборів, помалу вмирає. Для доповідей, вечорів, обговорювань, стимулювання молоді Управа не має ні сил, ні охоти.

Гаразд, коли автор видасть власними коштами і заходами книжку, а Управі „Слова” залишиться тільки прибити на титульній сторінці свій знак — „гуску в леті” (чи не символ?). І гаразд, коли знайдуться добродії та „уфундують” збірник, а редколегія виповнить його посмертними творами давно померлого письменника, спогадами про давноминулі літа та некрологами. „Академії та панахиди”, — лукаво посміхнеться горезвісний критик з чиказького „Життя”...

Доголозувався голова до останньої цурки, а нахвалявся якомсь, що діяльність „Слова” зганає сон з очей большевикам... Гай, гай, тепер вони, мабуть, добре хроплять.

Ярослав Курдидик

МИКОЛАЇВ — ПОРТ, ДЕ БУДУТЬ АВІОНОСЦІ

Джордж В. Волц — це один із тих мілітарних фахових коментаторів, які уважно слідкують за тим, що діється в ділянці розбудови советської фльоти. Від Волца, як і від його колеги по перу В. П. Бічера, що має завжди автентичні відомості із джерел Пентагону, ми й беремо вістки, в якому місці та з яких спонук совети почали будувати авіоносці.

Аж до 1950 року військово флоту ЗСА уважали за наймогутнішу в світі. Вона мала тоді 1185 кораблів різного бойового призначення, в тому числі 26 панцерників і 23 авіоносці, а советську флоту до 1955 року ніхто з морських фахівців не вважав за конкурента Америки на морях і океанах. СРСР мав здебільша кораблі перестарілих типів, і тому не дивно, що у світових морських альманахах його флоту так і відмічували — „фльота, яка не прогресує”...

Найбільше турбували Москву американські авіоносці. Советські стратеги побоювались, що на випадок війни американські авіоносці можуть запливати у найдогідніші їм стратегічні місця, звідкіль літаки закидатимуть СРСР атомовими бомбами. Це й було головною причиною, чому Москва розпочала останнім часом прискішено будувати авіоносці. До того часу в СРСР розбудовувано посилено т. зв. „москітову флоту”, що складається з підводних човнів, швидкохідних торпедоносців і легких нищильників.

Американців оця „москітова фльота” не перестас турбувати. Советські підводні човни, зокрема з атомовим погоном, стоять у відношенні до американських, як 388 до 126. Американський адмірал Зумвелт твердить, що совети ведуть тепер перед не тільки у кількості підводних човнів, але й в інших родах морської зброї, аж до протикорабельних ракет включно. Зустрічаємо також побювання в статтях американських експертів, що в майбутній морській війні авіоносці можуть стати першим ворожим прицілом і таким чином втратять своє значення, як найважливіші форпости.

Якраз тому й насувається питання: чому большевики, які уважали, що вони можуть обійтися без авіоносців, почали їх прискішено

будувати, хоч не мають досвіду в орудуванні такого типу дуже складними „плаваючими аеродромами”, як не мають і відповідного типу літаків, які можуть користуватися дуже обмеженою біжною авіоносців.

За вістками, що їх подають сателіти і розвідка, виходить, що перший советський авіоносець, який названо „Київ”, псбудовано в „сухому порту” Миколаєва над Чорним морем. Він уже повністю устаткований і тепер будеться такого самого тоннажу другий авіоносець. Цей перший авіоносець має довжину 900 футів, його поємність 45 тисяч брутто-тонн і він може помістити 30-40 літаків і 30-40 важких гелікоптерів. „Київ” не має на своєму чердаку т. зв. парової викидні, що нею вивінувані американські авіоносці, і тому американські фахівці здогадуються, що з такого типу авіоносців будуть діяти літаки-джети із „коротким прямовісним підносом”.

Старші американські авіоносці типу „Генкок”, які тоннажем підходять то тієї кляси, що й авіоносець „Київ”, приміщують на своєму чердаку 60-70 літаків і, вживаючи парову викидню, заощаджують при кожному старті значну кількість пального. Із сказаного вище виходить, що совети застосовуватимуть, мабуть, зовсім іншу технічну розв'язку.

Протягом трьох останніх років в СРСР вдосконалюють літак з вертикальним підносом конструкції Яколева, що його на Заході називають „Фрігенд”. Цей тип літака використовує біжною довжиною заледве 300 футів із гелікоптерових авіоносців „Москва” і „Ленінград”. На основі зібраних вісток виходить, що саме такого типу прямовісно-підривні літаки будуть у майбутньому діяти із авіоносця „Київ”.

Перший раз в СРСР головнокомандувача лентунських сил, генерал-полковника І. Берьозова піднесли до ранги маршала авіації, з чого виходить, що у найближчому майбутньому йому доручать командувати більшими повітряними силами.

Головнокомандувач советської військової фльоти адмірал С. Горшков писав, що кожна країна, яка заінтересована в поширенні й закріпленні своїх політичних впливів в обши-

ОЖ ОЧСУ ДОМАГАЄТЬСЯ АМНЕСТІЇ ДЛЯ ЖІНОК-ПОЛІТВ'ЯЗНІВ В УКРАЇНІ

4-го лютого ц. р. делегація, яка репрезентувала ОЖ ОЧСУ з дев'яти стейтів, відвідала у Вашингтоні своїх сенаторів та конгресменів і вручила їм списки українських жінок, ув'язнених по тюрмах і концтаборах ССРСР за те, що стоять в обороні своєї рідної мови, релігії, культури, за те, що не вирікаються своїх мужів, засуджених за те, що домагаються прав, належних Україні.

1975-ий рік Об'єднані Нації проголосили Міжнароднім Роком Жінки. Як же нам, українцям, святкувати його, коли стільки їхніх братів і сестер в Україні несправедливо засуджено, ув'язнено? Тому, що українські жінки не досягнули належних їм прав в Україні, жінки у вільному світі стають в їх обороні.

4-го лютого делегація ОЖ ОЧСУ відзначила кон-

гресмена Джана Г. Б'юкенена в пресовій залі будинку Конгресу медалею княгині Ольги і грамотою за його заслуги в обороні Валентина Мороза і української справи. В тій же залі відзначено медалею та грамотою проф. д-ра Лева Добрянського, голову УККА за громадську, наукову і політичну працю в користь України. Дякуючи за відзначення Джан Г. Б'юкенен запевнив, що він і надалі працюватиме в обороні незаконно засуджених в Україні політичних в'язнів.

Об 11-ій год. делегація відвідала конгресмена Вільяма Ф. Валша, висловила йому подяку за його працю в обороні українських політичних в'язнів і вручила йому прапорець, виданий з нагоди 22-го січня. В. Ф. Валш подарував для Об'єднання Жінок на руки його голови Уляни Целевич американський прапор, який попереднього дня повівав над Капітолом, та прочитав листа, приготованого для виголошення в Конгресі. Цей лист написаний для

рах, віддалених від її материка, мусить мати велику тактичну повітряну спроможність. Із наведених вище вісток можна прийти до висновку, що Москва невдоволена зі своїх дотеперішніх двох гелікоптерових авіоносців „Москва” і „Ленінград”, а тому й розпочато будову авіоносців, з яких на зразок американських могли б оперувати бойові літаки й гелікоптери. Знавці морського летунства припускають, що до 1977 року ССРСР матиме 5-6 авіоносців і що з часом він готовий піднести їх кільк'ість до 12-15, щоб хоч приблизно зрівнятися із числом американських авіоносців.

До недавнього часу в ССРСР зосереджувались на меншого тоннажу надводних бойових одиницях, призначених для прибережної охорони, і підводних човнах, завданням яких було б на випадок війни нищити ворожу підсобну і постачальну флоту. Але в останньому п'ятиріччі побудовано в ССРСР деяку кількість наймодернішої конструкції кораблів різноманітного бойового призначення, в тому числі декілька

з ракетними викиднями, і вони вже діють навіть на Індійському океані і Карібському морі.

Американські морські аналітики стверджують, що в останніх роках морська стратегія дуже змінилася. Не зважаючи на те, що авіоносці під час війни можуть бути поважно загрожені, розглядаючи ці зміни з іншого аспекту, вони приходять до висновку, що у майбутньому атомовому зударі та країна, яка матиме авіоносці різного типу і величини, зможе їх ужити, як своєрідні рухомі пляцдарми, з яких нищитимуть окремого призначення гелікоптерами підводні човни, а також висаджуватимуть військові з'єднання на ворожу територію і підтримуватимуть їх дії джетамі-бомбовиками та літаками-нищильниками.

Ці самі джерела подають, що чергові авіоносці совети, правдоподібно, будуватимуть у чорноморському обширі, бо цей обшир має для цього всі передумови, починаючи від сирівців — залізна руда (Криворіг, Маріупіль), і тут зосереджений високої якості технічний персонал.

відзначення 22-го січня 1918 року, коли проголошено самостійність Української Республіки. В тому листі сказано також про окупацію України москалями і про сучасний підневільний її стан.

Конгресмен почастував у себе в кабінеті членів делегації кавою.

Об 11-ій год. 45 хвилин делегація була в Конгресі, де вислухала молитву за український нарід, а опісля деклярацію, присвячену дневі 22-го Січня, яку прочитав конгресмен Джан Г. Б'юкенен.

22-го січня Палата Репрезентантів не засідала. тому відчитання молитви і проголошення Деклярації відбулося 4-го лютого. Велике число українських жінок в національних одягах звернуло на себе увагу. Присмно було, коли конгресмен Б'юкенен показав рукою в сторону делегаток, підкресливши їх привабливість на сесії.

У пополудневих годинах делегація розділилась на менші групи і відвідала своїх стейтових конгресменів та сенаторів, щоб подякувати їм за дотеперішню працю в справі оборони українських політв'язнів, вручила їм поіменний список засуджених в Україні жінок і просила підтримати в стараннях добитися для них амнесії. Делегатки вручили їм українські національні прапорці на мармурових підставках з написом: „22-го січня 1918 р. День Української Незалежності”.

Членами делегації були в більшості дівчата-студентки коледжів і молоді жінки-професіоналістки, які добре орієнтуються в проблемах американського і українського світу.

Делегація віддала поклін Тарасові Шевченкові й біля його пам'ятника поклала вінок з живих квітів.

Мир. Ласовська

СЕНАТОР ТАРКІ ЛОМБАРДІ НА ВИШИВАНИХ ВЕЧЕРНИЦЯХ В СИРАКЮЗАХ

Шості Вишивані Вечерниці ОЖ ОЧСУ відбулися в Українському Народньому Домі з численною участю українського громадянства Сиракюз та околиці.

Промотором Вишиваних Вечерниць була голова Відділу ОЖ ОЧСУ Марія Карпишин, яка багато років займається вишивкарським мистецтвом і має унікальну збірку українських вишивок з усіх земель України. Пані Карпишин кожного року влаштовує виставки українського народнього мистецтва в приміщеннях сиракюзьких банків, бібліотек, стейтового ярмарку та фестивалю націй, про що шпироко звітує американська преса.

Цього року Вишивані Вечерниці ОЖ ОЧСУ відвідав ньюйоркський стейтовий сенатор Таркі Ломбарді з дружиною Маріанною. На вечерницях його привітали українською та англійською мовами проф. Мотря К. Богатюк, аранжер вечерниць та інж. Орест Грицюк, голова Осередку СУМА, згадуючи про переслідування Москвою українських культурних діячів. Опісля промовив сен. Ломбарді,

запевняючи українську громаду про свою готовність дати повну підтримку в оборонній акції.

Допис про цей виступ сен. Ломбарді появився в газеті „Гералд Америкен”, де згадано про акції українців у вільному світі в обороні Валентина Мороза та інших. Треба відзначити, що дружина сенатора Маріанна Ломбарді з цієї нагоди склала 20 дол. на суспільну опіку ОЖ ОЧСУ і на допомогу українським політичним в'язням.

Жюрі, яке складалося з членок молодечої секції ОЖ ОЧСУ Г. Грицик, О. Гусак, Л. Жмур, С. Карпишин, М. Шоробури і К. Шпічки, признало нагородити за найкращі вишивані сукні, сорочки та краватки. Буфетом займалися членки ОЖ ОЧСУ.

М. К. Б.

ЯЛИНКА ДЛЯ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

Від 9 до 26 грудня ОЖ ОЧСУ під керівництвом Марії Карпишин влаштувало в Мерчент Банку, в центральній частині Сиракюз, традиційну ялинку, присвячену дітям в поневоленій Україні. Ялинку прикрашено вишиваними ангелами, а перед нею був приміщений святковий стіл. На вишиваній скатерці покладено порцеляну і колач. По обидвох боках ялинки була розташована виставка українських мистецьких творів, гуцульських інкрустованих свічників та касет.

Вишивані подушки прикрашали софи, а поруч них стояв манекен, вбраний у буковинський стрій, і розміщено декілька картин відомих українських малярів. Перед ялинкою і на столі лежали люточки англійською мовою, в яких згадувано дітей Шукевичів, Морозів, Калинців та інших заарештованих культурних діячів. Виступ сумівської молоді, яка перед ялинкою співала українські колядки, передавали місцеві телевізійні станції, а у недільному виданні газети „Гералд Америкен” вміщено ілюстрований допис про цю різдвяну ялинку.

РІЗДВЯНА ПРОСФОРА В АСТОРІ

Минають роки, змінюються покоління, приходять щораз нові турботи, а ми, українці, не забуваємо про Вифлєсмську Зірку, яка світить нам віками. Її сяйво постійно прагає нам Україну, наш народ, зокрема на чужині, і закликає нас до духовної єдності, національної солідарности, громадської одностайности.

Як і кожного року, члени Визвольного Фронту в Асторії влаштували Різдвяну Просфору. На Йордан 19-го січня в Домі СУМА зібралася численна українська громада, щоб гідно і святочно відзначити різдвяний час.

Цьогорічна Святочна Просфора проходила під кличем „Сумівська молодь з нами”. Програму вступним словом відкрив голова Осередку СУМА ім. М. Сороки Осип Галатин. Особливого настрою та урочистости святіві надали освітлена ялинка, помистецьки убрана сцена, столи з обрусами і засвіченими свічками, по береги виповнена заля Дому СУМА. Молодь Осередку СУМА під проводом го-

Степан Женецький

ЧИ У ЗСА НАРОДЖУЄТЬСЯ АНТИСЕМІТИЗМ?

Як відомо, в останній арабсько-ізраїльській війні, яка почалася несподіваним нападом арабів на Ізраїль на найбільше жидівське свято Йом Кіпур восени 1973 року, араби вперше вжили „нової зброї” проти тих держав, що підтримували чи тільки співчували Ізраїлеві, припинивши для них доставу своєї нафти. Це спричинило в цілому не-комуністичному світі, у першій мірі в промислових країнах, велику енергетичну кризу. Брак пального відчули також ЗСА, хоч вони не цілком залежать від арабської нафти, бо добувають її багато у себе та спроваджують з Венесуелі. Здержання доставки арабської нафти, а водночас майже потрійне піднесення її ціни викликало у ЗСА хвилю протижидівських настроїв, мовляв, ЗСА підтримують Ізраїль і тому уряди арабських країн розсердилися на ЗСА.

У зв'язку зі зростаючою економічною кризою, яка, як думають пересічні американці, постала внаслідок здержання доставки, а пізніше подорожчання нафти, що сталося „з вини жидів” — в останніх часах щораз помітніші протижидівські настрої і серед деяких високопоставлених американців. Одним із таких найяс-

ловної виховниці Галини Климук підготувала два покази різдвяних подій. Сумівська молодь в чудових строях виконала ролі, як також підготувала наші традиційні колядки, а сумівська мандолінова оркестра їх відіграла.

Д-р В. Нестерчук привітав усіх теплими словами від ООЧСУ та попросив о. Маріяна Струца поблагословити святочні дари. Слово про наші різдвяні традиції відчитала Люба Чайковська, дружина покійного громадсько-політичного діяча Данила Чайковського.

Пані з ОЖ ОЧСУ, М. Нестерчук, Наум, Рудик, пані Галатин, Тур, Ковалівська та матері сумівців: Загнійна, Боднар, Доляк, Дусанівська, пані Вітюки, Костриба і багато інших подбали про святвечірні страви.

Проф. Дябога, диригент церковного хору в церкві Чесного Хреста надавав хорального тону колядам, і всі у піднесеному настрої співали. Прибуток з Святочного Вечора призначено для Осередку СУМА, який готується до відзначення свого 10-ліття.

М. Н.

кравіших протижидівських виступів був виступ ген. Джорджа Бравна, шефа Генерального Штабу, який у промові, виголошеній перед студентами в Дюк університеті, сказав між іншим, що на випадок нової війни на Близькому Сході Америка зазнає великих труднощів, „якщо ми не спаралізуємо жидівських впливів в нашій країні”. Далі ген. Бравн сказав, що американські жиди мають у своїх руках банки і пресу, за посередництвом яких впливають на американський Уряд, який борснить Ізраїль. Як відомо, ця промова ген. Бравна наробила великого шуму, і американські жиди зажадали його резигнації. Справа закінчилася тим, що президент Форд висловив ген. Бравнові догану.

Промова ген. Бравна та протижидівські вислови інших високопоставлених американців, між ними також колишнього през. Ніксона, викликали побоювання серед жидів, що в Америці шириться антисемітизм, Внаслідок того американські жиди занепокоїлись, і тепер їхні провідники намагаються переконати американців, що жиди в Америці не мають у своєму посіданні аж так багато банків і преси, як їм приписують.

У журналі „Нью Репаблік” з 14 грудня 1974 року була надрукована стаття Стенлі Карнова „Чи (у ЗСА) зростає антисемітизм?”, у якій він доказує, що жиди в Америці не мають аж так багато банків і преси в своїх руках, як про це загально думають. На 1748 щоденників у ЗСА в 1972 р., пише він, тільки 2.1% належать жидівським власникам, серед них такі найвпливовіші, як „Нью Йорк Таймс” і „Вашингтон Пост”. Газетне видання „Нью Гавз”, що є власником майже всіх американських щоденників, зовсім не приймає на працю редакторів і журналістів жидівської національності.

Щодо контролювання жидами американських фінансів, то Карнов стверджує на підставі статистичних даних, що немає жадного жиди на високому становищі у 25-ох найбільших банках Нью Йорку, а на загальне число 844 головних службовців у 8-ох найбільших банках Мангеттену є тільки 30 жидів.

Натомість, пише Карнов, в останніх часах

помічається в американському фінансовому світі сильний вплив арабів. На початку 1974 р. Чейс Мангеттен Банк уклав у Савді Аравії умову на 200 мільйонів доларів, а кілька великих американських банків відкривають в арабських країнах свої філії.

Щождо жидівських „лобіїстів”, тобто осіб, що особистими зв'язками стараються впливати на поодиноких членів Уряду, сенаторів і конгресменів, то Карнов називає передусім Галімена Букбайндера із Американсько-Жидівського Комітету, Ісаака-Кеннана та Кеннет Воляка з Американсько-Ізраїльського Комітету Зв'язку, які зареєстровані, як представники ізраїльського уряду. Вони дуже активно діють в заступництві інтересів Ізраїлю у Вашингтоні, про що наявно свідчить схвалення поправки сен. Джексона до закону про надання ССРСР статусу упривілейованої держави в торгівлі із ЗСА.

Але впливи жидівських „лобіїстів” у Вашингтоні не перевищують впливів арабських „лобіїстів”, фінансованих арабськими нафтовими компаніями.

Найбільшою силою, яка допомагає жидам впливати на прихильне ставлення ЗСА до Ізраїлю, є жидівські голоси в американських виборах. В загальних виборах 6 мільйонів жидів беруть активну участь, віддаючи свої голоси тільки за тих кандидатів, які з симпатією ставляться до Ізраїлю. Жиди також поповнюють великими сумами виборчі фонди поодиноких кандидатів, які пізніше підтримують жидівські справи. Обслідування виявило, що 250 вибраних в останніх виборах конгресменів і 70 сенаторів прихильно наставлені до Ізраїлю.

А як ми, українці, використовуємо американські вибори? Ми не беремо зорганізованої участі в передвиборчих кампаніях, не використовуємо особистих знайомств з поодинокими кандидатами обох головних партій, як це роблять жиди, тому й не маємо впливів у Сенаті і Конгресі, не кажучи вже про Уряд. А з неорганізованими ніхто не числиться!

Масові обслідування виявили, що американський загал в основному ставиться прихильніше до жидів, як до арабів. Опитування, переведені агенцією Гарріса і опубліковані в лютому 1974 р., виявили, що 61% американців заявили за дальшою допомогою для Ізраїлю, не зважаючи на те, що це може спричинити нове

ембарго на довіз арабської нафти. Відома дослідна агенція Галлупа стверджує, що тільки 1% американців обвинувачує Ізраїль за нафтову кризу. Дослідна агенція Янкеловіча провела в листопаді 1974 р. обслідування, яке виявило, що 74% американців вважають, що існування Ізраїлю є „важливим для ЗСА”. Ця сама агенція стверджує, що більшість американців вважає винними за неспокій на Близькому Сході не жидів, а арабів і ССРСР. Для порівняння Карнов наводить, що в 1944 р. тільки 36% американців висловилося за створення ізраїльської держави.

Щодо можливості росту антисемітизму в ЗСА, то погляди провідників американських жидів поділені: одні побоюються, що в разі війни на Близькому Сході, до якої ЗСА напевно будуть втягнені по стороні Ізраїлю, антисемітизм вибухне з поважною силою; антисемітизм може посилитися також тоді, якщо у ЗСА вибухне депресія, за яку будуть винуватити жидів.

Інші жидівські провідники твердять, що такого гострого вияву антисемітизму у ЗСА, як це було в гітлерівській Німеччині чи ще раніше в Іспанії, не буде просто тому, що населення ЗСА не є однонаціональне. Тільки в таких однонаціональних державах, твердять вони, як Німеччина й Іспанія, були сприятливі обставини для розвитку антисемітизму. Натомість у державах з багатонаціональним населенням, як давня Римська імперія, а в новіших часах Австро-Угорщина, антисемітизм ніколи не прибирав гострих форм. І саме тому, що ЗСА є державою з багатонаціональним населенням, антисемітизм у гострих формах в цій країні неможливий.

ВІДСОТOK МІСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ В КРАЇНАХ ЗАХОДУ І СХОДУ

Згідно з даними Об'єднаних Націй більший відсоток населення мешкає по містах західного світу, як у комуністичних країнах. В країнах західного світу по містах мешкає: в Бельгії — 86.8%, Австралії — 85.5%, Швеції — 81.4%, Британії — 78.3%, Голяндії — 78.0%, ЗСА — 73.5%, Японії — 72.2% і Франції — 70.0%. У комуністичних країнах: в ССРСР — 56.3%, Болгарії — 53.5%. Польщі — 52.5%. Угорщині — 46.6% Монголії — 44.9% і Румунії — 40.8%.

НОВІ КНИЖКИ

WERES, ROMAN, UKRAINE; SELECTED REFERENCES IN THE ENGLISH LANGUAGE. 2 enlarged & up-to-date ed. Chicago, Ukrainian Research and Information Institute, Inc., 1974. 312 p. 28 cm. (Ukrainian Bibliographical Reference Center — Chicago. Ukrainian Reference Series, №. 1.).

Голова Українського Бібліографічного Довідкового Центру в Чикаго д-р Роман Верес випустив друге видання своєї Бібліографії Українці англійською мовою. За цю цінну працю слід бути вдячним авторові, який ще 1961 р., видав як магістерську подібну працю, а тепер її доповнив. Вступ до праці написав колишній голова ТУБА д-р Дмитро Пштогрин. Крім інформацій, як ту працю вживати, вміщено термінологічні пояснення та подяку особам, що авторові допомогли.

Праця поділена на дві частини. Частина А має три розділи і охоплює вибрану бібліографію української бібліографії різними мовами, зокрема в англійських покажчиках, каталогах та довідниках. Частина Б має 19 розділів та ряд підрозділів, таких, як назва та географія України, її економіка, населення, включно з меншостями та українцями у вільному світі, як Америка та Канада. 6-ий розділ присвячений історії України від найдавніших часів аж до німецької окупації включно. 7-ий розділ має підрозділи: національна політика совєтів в Україні, совєтський колоніалізм та імперіалізм, великий голод 1933 року, арешти, депортації і ін. 8-ий розділ охоплює українців під Польщею, Румунією та Чехо-Словаччиною. Змагання України до самостійності становить розділ 9-ий, Україна й інші держави — 10-ий, Українська держава — 11-ий, право і політичні науки — 12-ий, українська культура і Церква — 13-ий, мова й література — 14-ий, українське мистецтво — 15-ий. 16-ий розділ — різне, включаючи жіноцтво та фолкльор, 17-ий — додатки та два індекси, 18-ий — автори та 19-ий предмет. Майже всі 1958 позицій аднотовані й роблять працю вартісною для дослідників.

**

Бойко, Максим. Бібліографія церковного життя Волині. Блумінгтон, Індіана, накладом інж. А. А. Цісарука, 1974. 237 стор. Факсиміле мапи, 28 см. (Праці Осередку Бібліографії Волині, ч. 9).

Відомий бібліограф Волині д-р Максим Бойко, бібліотекар університетської бібліотеки в Блумінгтоні, Індіана, видав рідкісну регіональну бібліографію п. н. „Бібліографія церковного життя Волині“. Це вже дев'ята праця цього невтомного ентузіаста, сина Волинської землі, видана за фінансовою допомогою інж. Цісарука. Передмову написав православний єпископ Саскачевунської Діоцезії Кир Борис, що оцінює працю як правильне представлення нашої церковної культури, яка збереглася віками

і яку безбожницька Москва жорстоко нищить. Цю працю він називає „документом часу“.

З великим трудом позбирані матеріали різними мовами розподілені на 7 розділів з 37-ма підрозділами: вступ до бібліографії, правні основи Православної Церкви в Україні, історичний поділ її на основі праць проф. Ів. Власовського, довідники та бібліографії, монографії й т. п. В окремому розділі автор розглядає релігійно-духовну культуру, монастирі, церкви, братства, школи, друкарство, бібліотеки, включно з парафіяльними літописами.

Четвертий розділ присвячений церковним діячам і письменникам, таким, як князь Костянтин Острозький, меценат української культури, який створив в Острозі друкарню, де першодрукар України Іван Федорович 1581 р. видрукував перлину українського друкарства — Біблію. Окремі розділи присвячені іншим деномінаціям, як римо-католики, унії й протестанти. Не поминено й полемічну літературу.

Праця набирає більшої уваги, коли взяти до уваги, що автор подав її зміст англійською мовою.

Беручи під увагу умовини, в яких доводилось працювати авторові, і брак джерел, слід висловити йому велике признання, за збагачення бібліографії регіоналістики Волині чи не унікальної в нашій літературі.

Д-р Олександр Соколишин

СВІТОВА ПРЕСА В 1974 РОЦІ

Міжнародний Пресовий Інститут (МПІ), заснована 23 роки тому в Швейцарії організація для захисту свободи слова, опублікував річний звіт про світову пресу в 1974 році. У висновках цього звіту стверджується, що в тому році світова преса перебувала під „безнастанними атаками на всіх фронтах“.

У Південній Америці, Уругваї, Перу, Бразилії на пресу „одягнуто намордник“. В цьому відношенні виявляються виразні тенденції в Болівії і Аргентині. В Чіле число щоденників зменшено з 11 до 5.

В Африці контрольована урядом преса домінує в Гані, але Нігерія має „найбільш вільну пресу в чорній Африці“. В Єгипті образ дещо ясніший: пресові обмеження в значній мірі скасовано, але ще залишається військова цензура.

В Азії, Індонезії, Південній Кореї і на Філіппінах преса під суворою контролею. В Європі пресові обмеження знято в Туреччині, Греції і Португалії, щораз виразніші прояви лібералізації в Югославії, але жадних змін у відношенні до преси немає в Іспанії. Щодо країн совєтського блоку МПІ стверджує, що свободної преси там взагалі не існує, опрі підпільних, нелегальних видань.

В Америці преса, закінчує свій звіт МПІ, демонструє перед цілим світом, що в тій країні вона справді демократична і готова активно боронити застави демократії.

В. С-ко

“ХМАРА НАД КИТАЄМ”

У 1968 році вийшла вже другим виданням книжка співробітників агентства Ассосіейтед Пресс В. Райна і С. Саммерліна під наведеним угорі заголовком. Книжка присвячена історії створення в Китаї атомової, а пізніше водневої бомби, що впровадило ту 800-мільйонову комуністичну країну в „клуб атомових держав”.

Головним персонажем цієї книжки є Цянь Сюе-шень, надзвичайно талановитий учений-ракетник, що здобув освіту в Америці, а потім був депортований до Китаю, де за кілька років, очолюючи найбільш секретні програми атомового озброєння, став членом Центрального Комітету Комуністичної Партії Китаю.

На думку авторів цієї книжки, Цянь Сюе-шень, ніколи не належачи в Америці до комуністичної партії, цілком заглибився у свої дослідди, але був обдурений найближчими друзями, закатуреними комуністами, які належали до підпільного комосередку ч. 122. Приходячи в гості до своїх друзів-китайців, він не здавав собі справи, що бере участь не в товариських розмовах, а в засіданнях комосередку — і з цього почалися всі його нещастя.

Офіціоз китайської компартії „Женьмінь Жібао” за кілька років після депортації Цяня наводить його слова, який, будучи в Америці китайським націоналістом, нібито заявив кореспондентові цієї газети, що, „керуючись ідеями Мао Тсе-тунга”, він спричинився до „успішного вибуху першої китайської атомової бомби, яка вразила цілий світ”.

„16 жовтня 1965 року, — читаємо в книжці Райна і Саммерліна, — точно о третій годині дня за пекінським часом величезна вогняна куля обпала на осіннє небо над Сінцзяном, кинувши похмурий багряний відсвіт на широкі простори пустелі Такла-Макан. Вітер поніс отруєну хмару над Монголією і далі на схід до Японії. Учені від Далекого Сходу до Алеутських островів і Меріленду, завмерши, стежили за шаленими скоками сейсмографа. Чутливі прилади креслили електромагнетні імпульси далекого ядрового вибуху. Американські літаки-шпигуни, пролітаючи високо над Китаєм, всмоктували в свої носові повітрязбірники радіоактивні осадки. У Вашингтоні американці

спали глибоким сном, коли в передсвітанковій тиші в Пентагоні і в Білому Домі задзвонили телефони. Вони принесли страшну новину...

Державний секретар Дін Раск запевнив американців, що цей вибух ще не означає наявності запасів у Китаї атомової зброї і сучасних засобів її доставки. Доти, поки Китай неспроможний донести свою бомбу до призначеної цілі, сказав він, немає причин для тривоги. На це потрібно багатьох років.

А проте, пишуть автори книжки, відповідальні американські чинники навряд чи здавали собі справу з того, що самі ЗСА внесли чималий вклад в розвиток атомової програми Китаю, виславши з Америки Цень Сюе-шеня і кілька десятків китайських атомових фізиків, як „небезпечний елемент”. Вони, ці чинники, не послухали перестороги далекозорих людей, які вважали, що ці талановиті фізики з їх колосальним багажем знань з ділянки атомової енергії мали б бути затримані в Америці.

Цянь не хотів залишати ЗСА, де провів понад двадцять років, працюючи в найбільш засекречених ділянках. Він був прихильником Чіанг Кай-шека і після його поразки хотів лише відвідати свого смертельно хворого батька в континентальному Китаї. Китайці відомі своєю глибокою повагою до батьків. Це стягнуло на Цяня ще більшу підозру в приналежності до комуністичної партії. Його усунули від засекречених дослідів, і він здобував собі і родині засоби прожитку, викладаючи в одному з університетів. А потім його арештовано.

Один із членів Уряду ЗСА сказав про Цяня: „Я радше застрелив би його, як випустив з Америки. Він занадто багато знає”.

Але Цяня звільнили з тюрми, і він виїхав до Китаю. Виїхали й численні інші талановиті китайці, виховані в період з 1930 по 1950 рік у найкращих американських коледжах. Усіх їх вважали за „небезпечних”. Вони, пишуть автори книжки, забрали з собою багато гіркоти і велику кількість інформацій.

Для Чжао Чжун-яо, фізика, який був присутній як офіційний американський обсерватор під час атомових випробувань на острові Бікіні, як і для деяких його китайських колег історія

“НІЧ ДОВГИХ НОЖІВ”

Минуло сорок років від тих рішальних днів, коли в центрі Європи остаточно запанувала диктатура, що своєю жорстокістю мало чим поступалася перед диктатурою Сталіна. Сталін і Гітлер — дві зловісні постаті, які відкинули цивілізований світ у часи похмурого середньовіччя. Нині Гітлера вже немає і розтерзана на дві половини Німеччина — одна під владою демократичною і друга під владою сталінських учнів та послідовників — стоїть на грані подій, які годі передбачити.

У вміщеному нижче скороченому уривку з книги 1-ої „Друга світова війна”, що вперше виходить в українському перекладі, Вінстон Черчіллі — людина, яка врятувала Англію — пише про ті криваві дні, коли Гітлер остаточно утвердив в Німеччині свою диктатуру. Ред.

Прихід Гітлера до влади розкрив глибоке розходження поміж ним і багатьма з тих, що

їх перебування в ЗСА закінчилася втечею до Китаю. Інші китайські стипендіанти і вчені також непомітно зникли з Америки.

Американські приятелі називають Цяня генієм ракетобудівництва і американським фон Бравном, який зробив великий вклад у розвиток атомової фізики і аеродинаміки. Проте, він і його китайські колеги відчували щораз більшу неприязнь у відношенні до себе з початком Корейської війни, в якій взяли участь китайські „добровільці”.

Тим часом серед китайських громадян у ЗСА щораз більше посилювалася комуністична пропаганда за „поворот на батьківщину” під владою Мао Тсе Тунга. Велася вона тими самими методами, що й більшовицька супроти колишніх советських громадян: намовлянням, обіцянками добре платної роботи, шантажем і залякуванням, що за тих, хто відмовиться повернутися, розплачуватимуться їхні родичі в червоному Китаї.

Загадка творця китайської водневої бомби і досі не розкрита. На Новий Рік, вже коли Цянь Сюе-шень був, здавалося б, у найбільшому фаворі в китайських керівників, один із його приятелів-американців одержав оздоблену в китайській манері квітами поздоровчу картку, яка закінчувалася такими загадковими словами: „Це — квіти, які цвітуть і в негоду”.

Вже кілька років про засекреченого в Китаї Цянь Сюе-шеня нічого не чути...

винесли його на вершок. Під керівництвом начальника штабу Рема СА чимраз більше представляли найбільш революційні елементи націонал-соціалістичної партії. Серед старших членів партії були такі, як Грегор Штрассер, завзяті прихильники соціальної революції, які побоювались, що Гітлер, осягнувши перше місце в державі, стане знаряддям в руках існуючої ієрархії, райхсверу, банкірів і промисловців. Він був би не першим революційним вождем, спущеним по драбині вниз після того, як дістався до її вершка. Для рядових СА — „брунатних сорочок” перемога в січні 1933 року означала свободу грабувати не тільки жидів та спекулянтів, але й усі заможні, солідні класи суспільства. В деяких колах партії почали ширитися чутки про велику зраду фюрера. Начальник штабу СА Рем енергійно діяв під впливом цього імпульсу. В січні 1933 р. було 400.000 СА. На весну 1934 р. він набрав майже три мільйони. Гітлер був занепокоєний зростом цієї величезної машини, яка хоч і проголошувала полум'яну відданість і в своїй більшості була глибоко до нього прив'язана, вже почала виходити з-під його контролю. Раніше він мав свою особисту армію. Тепер у нього була національна армія. Він не хотів міняти одну на другу, а хотів мати їх обидві. Тому тепер він повинен був урегулювати відносини з Ремом...

Не зважаючи на свої побоювання, Гітлерові не легко було повірити в нелояльність свого товариша з мюнхенського „пугчу”, який протягом останніх семи років був начальником штабу його армії „брунатних сорочок”. Одним із наслідків об'єднання партії з державою мало бути злиття „брунатних сорочок” з райхсвером.

В лютому 1934 р. Іден приїхав до Берліну, і в розмові з ним Гітлер погодився дати деякі гарантії збереження невійськового характеру СА. Рем мав постійні тертя з начальником генерального штабу армії Вльомбергом. Тепер він боявся, що партійна армія, на створення якої він витратив стільки років, буде принесена в жертву, і, не зважаючи на перестороги, опублікував 18 квітня недвозначний виклик.

(Закінчення буде)

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЩАДІТЬ УЖЕ СЬОГОДНІ
УКРАЇНСЬКА
ЩАДНИЧО - ПОЗИЧКОВА СПІЛКА "ПЕВНІСТЬ"
У ЧІКАГО

платить чвертьрічно високі відсотки від ощадностей,
а саме: $5\frac{1}{4}\%$ від звичайних щадничих конт,
 $6\frac{1}{4}\%$ до 7% від щадничих сертифікатів
у річному відношенні.

Кожне щадниче conto забезпечене Федеральною Урядовою Агенцією F. S. L. I. C. до суми
40,000.00 доларів.

Спілка уділяє позики на купно домів (мортгеджі), приймає рахунки за газ, електрику, теле-
фон і воду, видає чеки, грошові перекази (моні ордери) та подорожні чеки.

Користайтеся з вогнетривалих скриньок за низькою оплатою для переховування документів
чи інших вартісних речей!

Спілка оплачує кошти поштової пересилки,

ТОМУ ЩАДІТЬ ЧАС!

КОРИСТАЙТЕ З ПОШТОВИХ ПОСЛУГ!

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ У ВСІХ ФІНАНСОВИХ СПРАВАХ!

Години праці:

Понеділок 9 — 3 по полудні
Вівторок 9 — 3 і 6 — 8 вечором
Середа — закрито

Четвер 9 — 3 по полудні
П'ятниця 11 — 8 вечором
Субота 9 — 1 по полудні

SECURITY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

932-36 N. WESTERN AVE.

Tel.: (312) 772 — 4500

CHICAGO, ILL. 60622

СТЕНТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"БУДУЧНІСТЬ"
У ДЕТРОЙТІ

СЛУЖИТЬ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ
ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИКИ НА АВТА, ДО-
МИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІЇ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО
10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧКОВЦЯ.
ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ $5\frac{1}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти **2,000** дол.

Ощадності забезпечені до всякої висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT

4641 Martin Ave.
Detroit, Mi. 48210

3011 Caniff
Hamtramck, Mi. 48212

Tel.: 843-5411

ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА
В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

ВИДАЄ ПОЗИКИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ.
СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І ДЕШЕВИМ
КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ ЧЕКАМИ, УДІЛЯЄ
НАЙДЕШЕВШИЙ КРЕДИТ НА АВТА,
МОРТГЕДЖІ,
ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.
СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Майно кожного вкладчика чи позичкодавця
забезпечене.

Приймає ощадності і платить $5\frac{1}{2}\%$ дивіденди.
Безплатне забезпечення ощадностей.
Безплатне життєве забезпечення
до **2.000** дол.

Адреса:

SUMA (YONKERS) FEDERAL CREDIT UNION
301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703
Tel.: 914-965-8560

ЕРЗАЦЛОГІКА

(Фейлетон)

Колись давно, коли ще світ стояв на низькому цивілізаційному рівні, була одна логіка. Наприклад, коли хтось, вказавши пальцем на біле, казав, що це біле, а не чорне-чорне, ніхто не перечив, бо кожен знав, що біле є біле, і не може інакше бути. Але згодом, коли людина чимраз вище підносила вгору, ступаючи по щаблях драбини-цивілізації, логіка почала вироджуватись в ерзацлогіку, тобто в підмінку, і тепер ми маємо вже різні її види. Наприклад, комуністична логіка уперто всім і вся доказує, що комунізм — найкраща суспільно-політична система; що колгоспна злидота і пролетарські нестатки — це „рай на землі“; що московсько-большевицький намордник — народня демократія; що московський геноцид над поневоленими народами — дружба народів, а далі: анексія — поміч, підготовка до війни — боротьба за мир, брехня — правда і т. д.

Інша ерзацлогіка, ліберально-демократична, доказує, що свобода неподільна, тобто, що нею повинні користуватися всі народи й кожна людина зокрема, і в той же час крізь пальці дивитися, що московський імперіалізм над поневоленими ним народами виробляє. Згідно з цією „логікою“ західні демократи аж зі шкури вилазять, щоб чимбудь допомогти в розбудові московсько-большевицької імперії, а тим самим натягнути собі самому шнурок на шию. Коли Москва паплюжить їх від ніг до голови, вони соромливо мовчать, щоб її ще не роздражнювати. Згідно з цією „логікою“ москалі можуть заробляти грубі мільйони доларів на американській пшениці, арабській нафті чи на обміні свого рубля на долара. Ідучи за нею, їхні президенти ставлять як рівного собі советського генсека чи інших, меншого калібру генсеків.

Ця псевдологіка страшенно не любить принципальності. Згідно з нею американські ліберали допомагали Кастрові повалити Батісту. Опісля не допустили до повалення Кастра, а тепер, як той Гаврило, пробують крутити колеса навпаки — в напрямку нав'язання з Кастром добрих взаємин. Ось недавно два сенатори зробили напівофіційну прогулянку на Кубу і, вернувшись, переконають усіх, що, мовляв, Кастро вже не так гостро наставлений до Америки як раніше, бо у своїй промові лаяв Америку не три, а лише півгодини. Це так, як з тим царським солдатом, що хвалився перед своїми товаришами, який то його фельдфе-

бель став добрий, бо вилаяв його сьогодні лише три рази.

Ватиканська ерзацлогіка має найбільш хиткі основи. Згідно з нею можна в ім'я Христа вести всякі переговори з представниками Люципера на землі — московськими большевиками. В ім'я отих „контактів“ можна віддавати на поталу нехристиям віруючих християн, льояльних папі Римському. Можна ігнорувати цих льояльних вірних і на їхнє благаання помочі затикати вуха. Можна мріяти про навернення Сходу і одночасно допомагати атеїстам того Сходу в їх поході проти вільного світу.

Українська ерзацлогіка також варта уваги. Вона вже безліч раз толкує справи навиворіт, догори ногами. Ось приклади: Співаємо після кожного богослуження „Боже, нам єдність подай!“, а обчухрвуємо один одному чуби. Дехто, „логічно“ думаючи, додумався, що УССР — це держава українського народу, переємниця УНР. Не бракує й таких, що, згідно з своєю ерзацлогікою, підсувають поради припинити боротьбу за незалежність України. Порядком такої „логіки“, коли, наприклад, КУК в Канаді виносить рішення бойкотувати Дмитра Гнатюка не як співака, а як представника большевицької влади (він же член Верховної Ради СРСР), то деякі наші гурра-демократичні газети реклямували його концерти.

Безліч таких фактів ерзацлогіки можна б навизбирувати в нашому політичному, громадському, культурному, науковому і навіть у церковному житті, але вистачить і наведених.

Панько Незабудько

НА ЩО НАРІКАТИ?

В журналі „Індустріел Ньюз Рев'ю Дайджест“ читасмо: „Наші предки жили без цукру до 13-го століття, без вугілля як опалу до 14-го, не мастили хліба маслом до 16-го, не вживали чаю й мила до 17-го, не знали газу, сірників і електрики до 19-го, обходилися без авт, консервованих та заморожених продуктів до 20-го. То на що ж ми тепер маємо нарікати?“

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defence of Four
Freedoms for Ukraine, Inc.
Monthly except July and August, when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,
New York, N. Y.
Board of Editors

Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10003.